

Analys av Region Östergötlands lägesrapporter under regional särskild sjukvårdsledning

Författare: Anton Björnqvist

Katastrofmedicinskt centrum (KMC)

Sammanfattning

Under våren 2020 etablerades regional särskild sjukvårdsledning inom Region Östergötland, och lokal särskild sjukvårdsledning på regionens tre sjukhus, i syfte att upprätthålla en god vård trots de påfrestningar och belastningar Covid-19-pandemin hade på samhället och sjukvården. Som en del i arbetet inom regional särskild sjukvårdsledning skickades det dagligen ut lägesrapporter i syfte att uppdatera medarbetarna om händelsen och hur den påverkade den egna organisationen. Det är dessa lägesrapporter som har analyserats och utvärderats i denna rapport. De utvärderades genom två olika tillvägagångssätt. Det första tillvägagångssättet var genom en enkätundersökning som besvarades av dem som under våren arbetade inom särskild sjukvårdsledning. Resultaten från enkätundersökningen påvisade att lägesrapporterna uppfattades positivt och ansågs vara användbara i arbetet. Det andra tillvägagångssättet var genom en deduktiv innehållsanalys av lägesrapporterna, där det på förhand identifierades kategorier utifrån begreppen situationsmedvetenhet, meningsskapande och lägesbilder. Samtliga kategorier som identifierades gick det att hitta stöd för inom lägesrapporterna, någonting som tyder på god kvalitet av lägesrapporterna och att de tre begreppen var lämpliga utgångspunkter. Baserat på innehållsansalysens kategorier och resultat skapades det riktlinjer för vad som bör ingå i en lägesrapport.

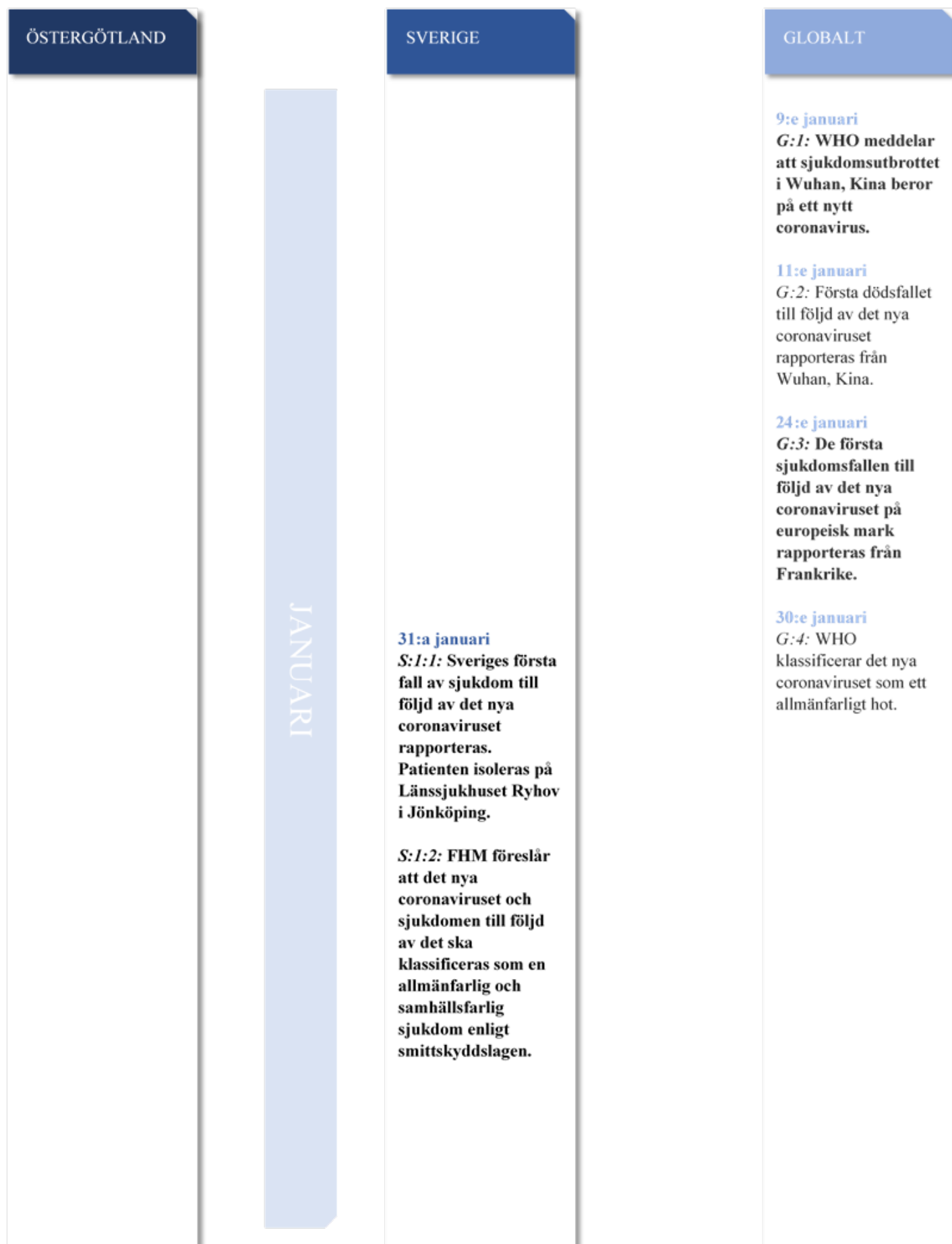
Innehållsförteckning

1 Inledning	5
2 Teori	14
2.1 Situationsmedvetenhet	14
2.2 Meningsskapande	16
2.3 Lägesbilder	17
3 Metod	19
3.1 Enkätundersökningen	19
3.2 Innehållsanalysen	20
4 Resultat	22
4.1 Resultat från enkätundersökningen	22
4.2 Resultat från innehållsanalysen	22
4.2.1 Lägesbilder	23
4.2.2 Meningsskapande	29
4.2.3 Situationsmedvetenhet	32
5 Diskussion	36
5.1 Resultatdiskussion	36
5.2 Metoddiskussion	38
6 Framtida förslag på riktlinjer	40
7 Slutsats	43
8 Referenser	44

1 Inledning

Under vintern och våren 2020 spred sig viruset SARS-CoV-2, som orsakar sjukdomen Covid-19, runtom i världen och den 11:e mars meddelade Världshälsoorganisationen (WHO) att spridningen av sjukdomen var att klassificera som en pandemi då i princip alla världens länder var drabbade, däribland Sverige (WHO, 2020a). Att Sverige påverkades syns inte minst i och med att det inom loppet av tre månader, februari till och med april, avled 2 876 människor till följd av sjukdomen (FHM, 2020a). Utöver dödsfallen, påverkade virusets spridning dessutom hela samhället och samtliga medborgare. Detta bland annat genom de råd, rekommendationer och förbud som Folkhälsomyndigheten (FHM) och regeringen beslutade om. Bland råden återfanns bland annat avrådan från inrikes resor, uppmaningar om att arbeta hemifrån, att självisolera vid förkylningssymtom samt uppmaningar gentemot gymnasieskolor och lärosäten att utbildningsverksamhet bör bedrivas på distans. Bland de mer lagfästa förbuden återfanns bland annat ett förbud för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar med fler än 50 deltagare (FHM, 2020j, 2020h, 2020g, 2020o).

Dessa förbud, råd och rekommendationer ämnade att begränsa smittspridningen i syfte att rädda människoliv, men även göra det möjligt för Sveriges 21 regioner att fortsatt kunna bedriva god vård, såväl gentemot patienter drabbade av Covid-19, som andra patienter i behov av vård av andra anledningar. En av dessa regioner är Region Östergötland, med ett hälso- och sjukvårdsansvar för invånarna i Östergötlands län, Sveriges fjärde största med sina drygt 465 000 invånare (SCB, 2020). Under våren var Östergötlands län ett av de värst drabbade länen sett till antal avlidna, där enbart Stockholms län, Södermanlands län och Västra Götalands län var värre drabbade när april övergick till maj (FHM, 2020a). En mer detaljrik beskrivning över utvecklingen inom Region Östergötland kopplat till hanteringen av Covid-19-pandemin syns i figur 1 nedan, där händelser i övriga Sverige och världen finns med i syfte att agera som jämförelsepunkter.

3:e februari**Ö:1:**

Rekommendationer för hur misstänkta fall av det nya coronaviruset bör hanteras inom vården kommuniceras ut.

26:e februari**Ö:2:**

Första dokumenterade styrgruppsmötet med anledning av Covid-19 hålls.*

28:e februari**Ö:3:1:**

Socialstyrelsen begär inventering av regionernas sjukhusresurser.

Ö:3:2: Linköpings kommun meddelar att de gått upp i stabsläge på grund av Covid-19.

3:e mars**Ö:4:**

Första dokumenterade ISF-mötet genom Samverkan Östergötland hålls.

5:e mars**Ö:5:**

Stormöte med syftet att etablera en gemensam lägesbild hålls.

**Styrgrupp som begrepp användes uteslutande innan särskild sjukvårdsledning etablerades.*

18:e februari

S:2: Socialstyrelsen bedömer den nationella beredskapen för hantering av Covid-19 som god.

25:e februari

S:3: FHM bedömer risken för importfall som hög och risken för allmän smittspridning som låg.

26:e februari

S:4: Sveriges andra Covid-19-fall rapporteras. Patienten isoleras på Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Göteborg.

2:a mars

S:5: FHM bedömer risken för importfall som mycket hög och risken för allmän smittspridning som måttlig.

11:e februari

G:5: WHO namnger sjukdomen som orsakas av det nya coronaviruset till Covid-19.

21:a februari

G:6: Det första dödsfallet till följd av Covid-19 från Italien rapporteras.

29:e februari

G:7: Det första dödsfallet till följd av Covid-19 från USA rapporteras.

6:e mars

Ö:6:1: Särskild samverkanskonferens med myndigheter och andra regioner hålls.

Ö:6:2: Ett misstänkt fall på Vrinnevisjukhuset visar sig vara negativt.

9:e mars

Ö:7: Östergötlands första Covid-19-fall bekräftas. Patienten isoleras i hemmet.

11:e mars

Ö:8: Särskild händelse bekräftas till följd av Covid-19-spridningen inom regionen och RSSL etableras.

12:e mars

Ö:9:1: Totalt 7 Covid-19-fall har bekräftats.

Ö:9:2: LSSL etableras på regionens tre sjukhus.

13:e mars

Ö:10:1: Totalt 11 Covid-19-fall har bekräftats.

Ö:10:2: Besöksförbud införs på sjukhusens vårdavdelningar.

Ö:10:3: Beslutas att kritisk skyddsutrustning ska omfördelas.

10:e mars

S:6:1: Tecken på samhällsspridning i Region Stockholm och Västra Götalandsregionen.

S:6:2: FHM bedömer risken för allmän smittspridning som mycket hög.

11:e mars

S:7:1: Sveriges första dödsfall till följd av Covid-19 rapporteras.

S:7:2: Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar med fler än 500 deltagare förbjuds.

13:e mars

S:8:1: FHM uppmanar att samtliga med förkylningssymtom ska stanna hemma.

S:8:2: Den nationella provtagningsstrategin förändras till att prioritera provtagningen till dem i behov av vård.

7:e mars

G:8: WHO meddelar att antalet globala bekräftade Covid-19-fall överstiger 100 000.

9:e mars

G:9: Italiens regering meddelar att hela landet försätts i karantän.

11:e mars

G:10:1: WHO klassificerar Covid-19 som en pandemi.

G:10:2: Totalt har cirka 4 400 dödsfall till följd av Covid-19 rapporterats globalt.

13:e mars

G:11: WHO meddelar att Europa är pandemins epicentrum.

14:e mars

Ö:11:1: Första lägesrapporten inklusive målbild skickas ut.

Ö:11:2: Totalt 22 Covid-19-fall har bekräftats varav 3 individer vårdas på sjukhus.

15:e mars

Ö:12: Beslutas att personal som uppvisar förkylningssymtom ska provtas och prioriteras vid analys.

16:e mars

Ö:13: Totalt 35 Covid-19-fall har bekräftats varav 8 individer vårdas på sjukhus.

17:e mars

Ö:14:1: Aktiv smittspårning avslutas på grund av generell samhällssmitta.

Ö:14:2: Elektiv kirurgi och elektiva mottagningsbesök där patienterna är över 70 kan ställas in vid beslut av LSSL.

16:e mars

S:9: FHM rekommenderar att personer över 70 bör begränsa sina sociala kontakter.

17:e mars

S:10: FHM uppmanar lärosäten och gymnasieskolor att övergå till distansundervisning.

17:e mars

G:12: EU stänger sin yttre gräns till följd av Covid-19.

19:e mars
Ö:15: Målbilden
 revideras.

20:e mars
Ö:16: Första
dödsfallet till följd av
Covid-19 rapporteras
från Östergötland.

21:a mars
Ö:17: Totalt 1 dödsfall
till följd av Covid-19,
samtidigt som 20
individer vårdas på
sjukhus varav 4 på
IVA.

23:e mars
Ö:18:1:
Beredskapsläget
förändras från
stabsläge till
förstärkningsläge.

Ö:18:2: Beslutas att
hjälpa Region
Sörmland vid behov
och kapacitet.

Ö:18:3: Målbilden
 revideras.

25:e mars
Ö:19: Region
Östergötland tar emot
en patient i behov av
IVA-plats från Region
Sörmland.

19:e mars
S:11: FHM avråder
 från inrikesresor.

20:e mars
S:12: Totalt 67
dödsfall till följd av
Covid-19 har
rapporterats i Sverige.

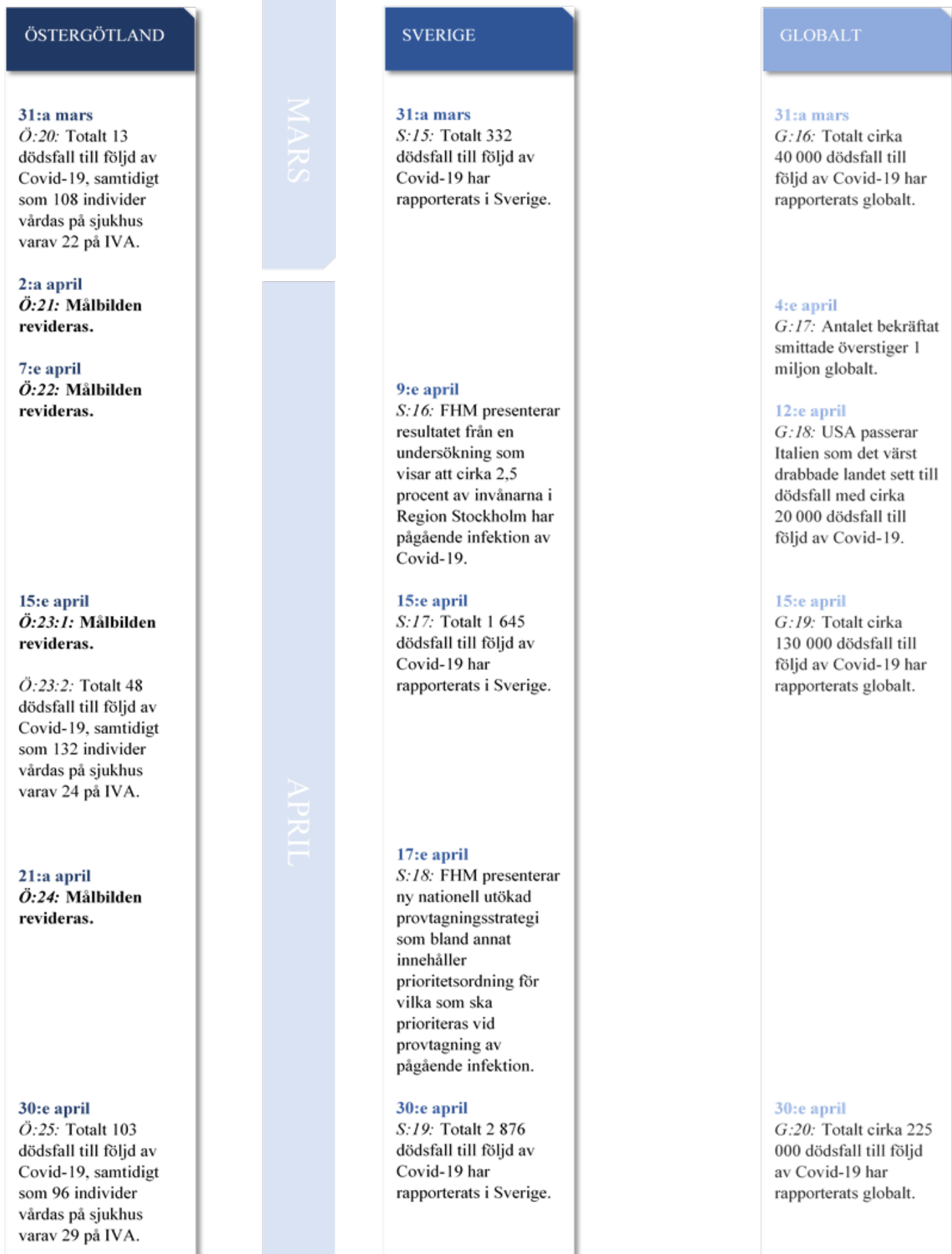
24:e mars
S:13: FHM lanserar
hårdare krav gentemot
restaurangmiljöer.

27:e mars
S:14: Allmänna
sammankomster och
offentliga
tillställningar med
fler än 50 deltagare
förbjuds.

19:e mars
G:13: Italien passerar
Kina som det värst
drabbade landet sett till
antal dödsfall till följd
av Covid-19 med cirka
3 400 rapporterade
dödsfall.

20:e mars
G:14: Totalt cirka
11 000 dödsfall till
följd av Covid-19 har
rapporterats globalt.

27:e mars
G:15: USA passerar
Kina som det värst
drabbade landet sett till
antal bekräftade
smittfall, med cirka
86 000 smittade.

Figur 1. Tidslinje över händelseutvecklingen i Östergötland, Sverige och globalt relaterat till Covid-19-pandemin från januari till och med april 2020.

Som synes i tidslinjen i figur 1¹ var det tre händelserika månader under vintern och våren 2020 inom Region Östergötland. Det som framför allt är av relevans för denna rapport är händelse Ö:8 den 11:e mars då särskild händelse bekräftades inom Region Östergötland på grund av den ökade smittspridningen. I och med detta etablerades regional särskild sjukvårdsledning (RSSL). RSSL är en ledningsorganisation som vid behov kan upprättas av tjänsteman i beredskap om så anses nödvändigt. Den övergripande orsaken bakom en etablering av RSSL ska vara att det anses finnas en överhängande risk för att resurserna inom regionens sjukvård beräknas bli otillräckliga gentemot de krav som väntas uppstå; krav som inte anses vara rimliga att möta med den ordinarie organisationsstrukturen. De uppgifter som RSSL förväntas hantera rör således områden såsom samordning av resurser mellan sjukvårdens olika verksamheter, analysera händelsens påverkan på verksamheterna, samverka med andra berörda aktörer, samordna information, skapa prioriteringslistor, samt mobilisera resurser. Inom RSSL ingår en sjukvårdsledare och en medicinskt ansvarig, men utöver detta kan det även etableras en stab innehållandes flera expertfunktioner inom olika områden. Dessa funktioner kan inneha arbetsuppgifter som berör bland annat säkerhet, logistik, medicinskt sakkunniga, analys, kommunikation, material och personalansvar. Inom RSSL finns det dessutom tre olika beredskapslägen, där den lägsta nivån är stabsläge, vilket var den som aktiverades den 11:e mars. Den andra nivån, och således den näst högsta, förstärkningsläge, aktiverades den 23:e mars, händelse Ö:18:1. Med aktiverande av förstärkningsläge växer staben och möjligheten att kalla in fler personer och funktioner ges. Om RSSL är i förstärkningsläge etableras särskild sjukvårdsledning på lokal nivå (LSSL), på till exempel en regions olika sjukhus. Under Covid-19-pandemin etablerades LSSL på Region Östergötlands samtliga sjukhus, Lasarettet i Motala, Vrinnevisjukhuset i Norrköping och Universitetssjukhuset i Linköping den 12:e mars, Ö:9:2 i tidslinjen. LSSL organiseras ungefär på samma sätt som RSSL, dock med ett större fokus på verksamheten kopplat till det specifika sjukhuset, och behandlar därmed ofta frågor som exempelvis omhändertagandet av patienter. De beslut som tas inom LSSL blir därmed ofta relaterade till sjukhusets egen verksamhet såsom exempelvis ökad bemanning och utökning av lokaler. LSSL ska dessutom arbeta utefter regionala beslut och inriktningar som tas och bestäms inom RSSL (Region Östergötland, 2019; Socialstyrelsen, 2019).

I samband med etableringen av RSSL påbörjades även arbetet med att skicka ut lägesrapporter. Mer specifikt skickades den första lägesrapporten ut den 14:e mars, Ö:11:1. Dessa lägesrapporter användes för att förmedla vad som karaktäriserade situationen kopplat till hanteringen av Covid-19-pandemin inom regionen. De skrevs av personer inom RSSL och skickades ut varje dag i syfte att uppdatera involverade medarbetare inom såväl RSSL som LSSL om läget inom regionen just den dagen. Lägesrapporterna innehöll bland annat information om antal avlidna i regionen, antal sjukhusinlagda individer, genomförda åtgärder, information från de olika funktionerna, etcetera. Kanske allra tydligast innehöll lägesrapporterna även de regionala inriktningsbesluten och målbilderna, vilka bland annat förmedlade hur kapaciteten för vård av Covid-19-sjuka patienter skulle utökas.

Följaktligen är det således lägesrapporterna som är av intresse inom ramen för denna rapport. Dessa lägesrapporter kommer att utvärderas i syfte att etablera en förståelse kring hur medarbetarna själva uppfattade dem och använde sig utav dem. Utöver detta kommer även lägesrapporternas innehåll att analyseras. Analysen av innehållet kommer att grunda sig i tre olika teorier, nämligen situationsmedvetenhet (Endsley, 1995), meningsskapande (Weick, 1995) och

¹ Källor för tidslinjen: Alicandro et al. (2020), BBC (2020b, 2020a, 2020c), Bernard Stoecklin et al. (2020), CDC (2020), European Council (2020), FHM (2020a, 2020l, 2020d, 2020o, 2020c, 2020n, 2020b, 2020i, 2020p, 2020f, 2020h, 2020g, 2020k, 2020m, 2020e, 2020j), Mackenzie & Balmer (2020), WHO (2020b, 2020a).

lägesbilder (MSB, 2018). Dessa teorier används dessutom som en utgångspunkt vid utvärderingen av hur medarbetarna upplevde och använde lägesrapporterna. Baserat på resultaten kommer det även att skapas allmänna riktlinjer för vad som bör ingå i en lägesrapport.

2 Teori

Följande avsnitt ämnar beskriva de tre teorier som är centrala för denna rapport. Dessa tre teorier är situationsmedvetenhet, meningsskapande och lägesbilder

2.1 Situationsmedvetenhet

Situationsmedvetenhet (eng. *Situational Awareness*) är ett begrepp vars ursprung återfinns i den militära flygindustrin från det första världskriget, och kan kortfattat beskrivas genom att det ska finnas en vetskap och förståelse kring vad som försiggår omkring en. Under flertalet decennier därefter fortsatte begreppet att exklusivt användas inom flygindustrin, men har på senare år, med en början under 1980- och 1990-talen utvecklats av forskare inom human factors till att användas inom en rad skilda ämnesområden såsom sjukvård, ledningsarbete och kärnkraftsindustri. Bakgrunden till varför situationsmedvetenhet som begrepp har kommit att användas inom flertalet områden beror främst på att det visat sig vara användbart i föränderliga situationer där människor behöver någon form av uppfattning om situationen och omgivningen i syfte att kunna ta lämpliga beslut, och i slutändan nå sina mål. Att då utveckla en kunskap relaterat till vad som ger upphov till god situationsmedvetenhet i olika situationer och områden kan ge en god grund för hur det i framtiden till exempel kan utbildas och designas inom området i syfte att tillgängliggöra och framkalla de aspekter som i var situation resulterar i god situationsmedvetenhet. En förståelse för situationsmedvetenhet och hur en god sådan uppstår i olika situationer kan således resultera i att såväl arbetslag, system och individer presterar bättre kopplat till de mål som existerar (Stanton, Chambers, & Piggott, 2001).

Mer kopplat till vad situationsmedvetenhet är, hur det uppstår och vilka beståndsdelar begreppet innefattar, finns det ett antal olika modeller. Den mest populära, och därtill mest citerade modellen, är Endsleys trenivåmodell (O'Brien, Read, & Salmon, 2020). Enligt Endsley (1995) består situationsmedvetenhet av tre olika nivåer som på olika sätt beskriver vad situationsmedvetenhet är och hur det uppstår i verkliga situationer. Den första nivån i denna modell innebär att uppfatta element i miljön (eng. *Perception of Elements in the Environment*). Precis som namnet antyder handlar denna första nivå om att människor måste uppfatta relevanta element och delar i sin omgivning, och även dessa element och delars attribut och status. I syfte att exemplifiera denna första nivå kan det relateras till hur en bilförare i trafiken måste uppfatta var andra bilar och större objekt befinner sig i omgivningen, samtidigt som det egna fordonets status, relaterat till bland annat bränsleförbrukning, även det måste uppfattas. Den andra nivån i modellen innebär att det ska etableras en förståelse för den nuvarande situationen (eng. *Comprehension of the Current Situation*). Denna nivå är av naturliga skäl starkt kopplad till den första nivån. Detta eftersom utöver att enbart uppmärksamma element i miljön, innebär denna nivå att dessa elements innebörd ska förstås på ett gediget sätt. Ett exempel på hur denna nivå skulle kunna visa sig i verkligheten syns vid applicering på den militära flygindustrin. Anta att en pilot i ett stridsflygplan uppfattar fientliga flygplan i sin omgivning, vilket i sig enbart kan klassificeras in som den första nivån, men det rör sig till denna andra nivå när en förståelse utvecklas kring dessa fientliga flygplan baserat på till exempel deras formation och hur denna formation relateras till vilka eventuella mål som dessa flygplan kan inneha. Det rör sig således om någonting mer än att enbart uppfatta deras existens. Den tredje och sista nivån i modellen behandlar att kunna beräkna framtida situationsutvecklingar (eng. *Projection of Future States*). Detta innebär utöver att enbart uppfatta element i miljön och etablera en förståelse för dem, så ska det baserat på elementen och förståelsen kunna resultera i en beräkning av hur framtida situationer kan komma att te sig kopplat till främst den förutnämnda förståelsen. Denna nivå är även centralt kopplat till framtida beslut, då beslut bör bygga på vad som anses vara möjligt att inträffa i framtiden. För att exemplifiera denna nivå går det med fördel att återvända till exemplet

med stridspiloten. Givet att piloten förstår innebörden av de fientliga flygplanens formation inom ramen för den andra nivån, så övergår det mot nivå tre när det baserat på denna formation kan beräknas hur de fientliga flygplanen kan komma att agera i framtiden, och därmed även använda denna beräkning för att fatta egna fördelaktiga beslut baserat på ens egna mål.

Baserat på de beskrivningar som angetts ovan är det lätt hänt att begreppet situationsmedvetenhet enbart anses kunna appliceras på en individnivå, och även om det är så att begreppet främst grundar sig i individers kognition, går det att applicera det bredare än enbart på enskilda individer. Detta visar sig främst inom vad som benämns som lagbaserad situationsmedvetenhet (eng. *Team Situational Awareness*) samt delad situationsmedvetenhet (eng. *Shared Situational Awareness*). Lagbaserad situationsmedvetenhet beskrivs som att varje medlem i ett arbetslag själv ska inneha tillräckligt god situationsmedvetenhet i syfte att uppnå sina egna delmål relaterat till arbetslagets övergripande mål. Då flera individer inom ett arbetslag ofta har skilda delmål, innebär det således att kraven för situationsmedvetenhet kan se olika ut för varje enskild individ. Om det exempelvis skulle visa sig att en, eller flera, individer i ett arbetslag inte innehar tillräckligt god situationsmedvetenhet som krävs för att uppnå dennes egna delmål, kommer även med största sannolikhet arbetslagets övergripande mål att drabbas negativt. Trots att det ofta måhända att kraven för situationsmedvetenhet skiljer sig från varandra mellan individerna i ett arbetslag, kommer det ofrånkomligen att uppstå situationer där flera individer har samma krav för att uppnå god situationsmedvetenhet, vilket är vad delad situationsmedvetenhet ämnar beskriva och förklara. Delad situationsmedvetenhet handlar således om att när det uppstår situationer där flera individer har samma krav för situationsmedvetenhet, ska dessa individer med överlappande krav samtliga förstå och tolka situationen på ett och samma sätt. Om god delad situationsmedvetenhet däremot inte uppstår, kan det leda till att de olika individerna bedömer situationen på olika sätt och därmed exempelvis fattar olika beslut, trots att de strävar efter samma mål. Några generella krav som anses existera för att nå såväl god lagbaserad som delad situationsmedvetenhet är att de olika individerna måste förstå sina egna och andras mål samt kunna förutse andra lagmedlemmars handlingar och deras eventuella effekter på ens egna mål (Endsley & Jones, 1997).

Ytterligare steg som krävs i syfte att etablera en förståelse för situationsmedvetenhet är dels hur det uppstår, dels vad som påverkar det. Relaterat till detta genomförs det främst två indelningar relaterat till vad som påverkar det, nämligen mänskliga samt yttre egenskaper. Gällande mänskliga egenskaper finns det ett stort antal egenskaper hos människor som antas kunna påverka situationsmedvetenhet, där två av de vanligaste förekommande är uppmärksamhet samt arbetsminne. Dessa två anses ofta också vara hinder för att uppnå en god situationsmedvetenhet. Att uppmärksamhet anses vara viktigt beror främst på att det är starkt kopplat till den första nivån i situationsmedvetenhet, där det krävs att uppmärksamhet riktas mot relevanta element i omgivningen. Samtidigt är det erkänt att människors uppmärksamhetsförmåga i många avseenden är bristfällig, vilket kan leda till att det vid vissa situationer inte finns möjlighet att rikta uppmärksamhet mot samtliga element som skulle kunna vara av relevans. Arbetsminnet anses å andra sidan vara av relevans främst vid nivå två och tre, eftersom den information som intagits perceptuellt behöver bearbetas i syfte att förstå situationen och kunna beräkna framtida scenarier. Mer specifikt krävs det, vid den andra nivån, att den nyintagna informationen kombineras med tidigare kunskap genom arbetsminnet, och för den tredje nivån anses det vara mycket krävande för arbetsminnet att beräkna framtida scenarier och samtidigt grunda framtida beslut i den beräkningen. Relaterat till yttre egenskaper finns det även där särskilt relevanta faktorer, såsom system- och gränssnittsdesign samt komplexitet. Med system- och gränssnittsdesign menas, precis som namnet antyder, att olika designval kan påverka situationsmedvetenhet. Bland dessa designval kan det bland annat nämnas att system bör designas med användarnas informationsbehov i åtanke, både för att undvika för mycket information och samtidigt ge tillräckligt med information. Komplexitet är även det kopplat till design, och innebär till exempel att uppgifter som utförs och förändringar i system inte bör vara alltför komplexa. Detta eftersom onödigt komplexa

arbetsuppgifter och system kan få negativa konsekvenser kopplat till mental belastning, vilket i sin tur kan leda till sämre situationsmedvetenhet (Endsley, 1995).

2.2 Meningsskapande

Ett begrepp som på vissa sätt står tätt intill situationsmedvetenhet är meningsskapande (eng. *Sensemaking*). Till skillnad från situationsmedvetenhet är dock meningsskapande ett begrepp som till större del har ett organisatoriskt fokus, även om det till viss del finns inslag av processer på individnivå inom begreppet. Meningsskapande är ett begrepp som används i syfte att förklara och beskriva hur organisationer och individer förstår informationen omkring sig samt den situation de befinner sig i, och således skapar mening (Endsley, 2015). Enligt Endsley (2015) kan dessutom, för att påvisa likheterna mellan meningsskapande och situationsmedvetenhet, meningsskapande kategoriseras in under processen som ter sig från nivå ett till nivå två inom den tidigare nämnda modellen över situationsmedvetenhet. Detta eftersom meningsskapande handlar om att ta till sig information för att sedan tolka den informationen genom bland annat tidigare erfarenheter, något som inte låter särskilt olik hur situationsmedvetenhet kan beskrivas.

Oavsett dessa eventuella likheter, finns det dock ett värde i att beskriva meningsskapande som någonting annorlunda än situationsmedvetenhet. Framför allt eftersom meningsskapande försöker förklara skeenden inom specifika organisationer, och därmed fokuserar mer på exempelvis sociala processer och dylikt som kan tänkas ligga bakom hur mening skapas och situationer förstås bland individer inom en organisation (Mills, Thurlow, & Mills, 2010). Olikteterna visas också till viss del genom att meningsskapande har en bakgrund i socialpsykologi, samtidigt som situationsmedvetenhet till stora delar grundar sig i kognitiv psykologi (Endsley, 2015; Jensen et al., 2009). Precis som situationsmedvetenhet kan meningsskapande dessutom appliceras på en rad olika domäner, samtidigt som det inom fältet ofta funnits en specifik inriktning mot att försöka förstå hur mening skapas under och efter krissituationer eller andra liknande föränderliga situationer inom en organisation som skapar ett behov av att bygga upp en ny mening och förståelse (Maitlis & Sonenshein, 2010).

I syfte att mer detaljerat beskriva meningsskapande och hur mening faktiskt byggs upp, menar Weick (1995) att det framför allt finns sju punkter som beskriver processerna bakom uppbyggandet av mening och förståelse av situationer. Den första av dessa sju punkter beskriver hur meningsskapande är grundat i identitetsskapande (eng. *Grounded in Identity Construction*), vilket innebär att en individ kan inneha en mängd olika identiteter och den identitet som en viss individ innehar vid vissa tidpunkter kommer att påverka hur en situation tolkas och vilken mening som skapas. Exempelvis kan identiteter byggas upp genom tolkningar eller förståelser kring hur den egna organisationen arbetar och mer allmänt hur arbetet går (Mills et al., 2010). Den andra punkten hänvisar till att det är en retrospektiv process (eng. *Retrospective*). Detta innebär att det som sker i nuet kommer att sammankopplas till det förflutna, det vill säga att situationen i detta nu kommer att tolkas och förstås baserat på tidigare händelser genom tillbakablickar. Den tredje punkten benämner att mening skapas genom en aktiv process kopplat till miljön (eng. *Enactive of Sensible Environments*). Med detta menas att individer i en organisation är med och formar den miljö de befinner sig i genom sina handlingar, samtidigt som det även byggs upp en förståelse för miljön genom en interaktion mellan miljön och individerna. Den fjärde punkten hänvisar till att mening skapas genom sociala processer (eng. *Social*), vilket innebär att meningsskapande grundas i sociala sammanhang via bland annat kommunikation mellan individer och organisationer, beslut som påverkar individer på olika sätt och gemensamma handlingar. Detta betyder således att samtliga sociala interaktioner som sker har en central roll i vilken mening och förståelse som byggs upp kring situationen. Den femte punkten benämner att det är en pågående process (eng. *Ongoing*), vilket kortfattat innebär att meningsskapande är en process som hela tiden pågår där det inte finns någon tydlig start- och slutpunkt. Detta innefattar därmed samtliga övriga punkter som beskrivits och som kommer att beskrivas. Den sjätte punkten påpekar att mening skapas

baserat på olika delar i en kontext (eng. *Focused on and by Extracted Cues*). Med detta menas att individer ofta fokuserar på specifika delar i sin omgivning som kan tänkas vara av relevans för dem. Detta innebär således att enbart vissa delar i situationen kan komma att användas för att bygga upp en mening, samtidigt som andra delar kan komma att ignoreras fullständigt. Den sjunde och sista punkten hänvisar till att meningsskapande drivs av möjlighet snarare än sanning (eng. *Driven by Plausibility Rather Than Accuracy*). Detta innebär att den mening som skapas bygger på vad som anses vara möjliga förklaringsmodeller och händelseutvecklingar baserat på individers och organisationers tolkning av situationen snarare än att den mening som byggs måste vara absolut sanning, och således är antagandet därmed att absolut sanning oftast inte är någonting som eftersträvas i relation till meningsskapande (Weick, 1995).

I syfte att sammanfatta meningsskapande kan det således ses som ett ramverk som kan användas för att förstå, analysera och beskriva organisationer och individer, med ett fokus kring hur mening skapas och förståelse byggs upp under främst föränderliga situationer. Detta står således i motsats till andra teorier relaterat till organisationer som oftast baserar analyser på organisationers resultat givet deras handlingar. De sju punkter som därmed har nämnts ovan bör således ses som utgångspunkter för hur organisationer och dess individer kan analyseras och beskrivas, där många av de sju punkterna påverkas av såväl individuella som organisatoriska faktorer, samtidigt som även yttre faktorer såsom lagar och regler kan ha en viss påverkan på flertalet av dem (Mills et al., 2010).

2.3 Lägesbilder

Lägesbilder är ett begrepp inom krishantering som beskrivs och används av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), och som framför allt kopplas till hur information relaterat till en samhällsstörning bör sammanställas. Genom att sammanställa information kopplat till en samhällsstörning, och därmed skapa en lägesbild, är förhoppningen att det kan skapas en tydlig inriktning för hanteringen och användas som ett underlag för framtida beslut. Det är således av yttersta vikt att en lägesbild specifikt fokuserar på de viktigaste aspekterna kopplat till samhällsstörningens natur och syftet med hanteringen av samhällsstörningen. Således blir lägesbilder till stora delar aktörsberoende, där olika aktörers lägesbilder kan se olika ut beroende på deras ansvarsområden och deras specifika syfte kopplat till samhällsstörningen och hanteringen av densamma. Detta innebär således att olika aktörers lägesbilder kan skilja sig mellan varandra trots att det i grunden är samma samhällsstörning som hanteras. Lägesbilder kan dessutom yttra sig och uppstå på olika sätt. Till exempel kan de yttra sig och uppstå genom muntlig kommunikation inom en organisation, men även i skriftlig form eller med hjälp av andra mer tekniska hjälpmedel (MSB, 2018).

När det kommer till att skapa lägesbilder anses framför allt tre förmågor inom organisationen vara av central vikt. Dessa är kommunicera, dokumentera och visualisera. Gällande kommunicera, innebär det att det ska finnas en god förmåga att kommunicera med andra berörda aktörer i syfte inhämta information om samhällsstörningen som kan vara av relevans för den egna organisationens hantering. Utöver att enbart inneha en god förmåga att kommunicera med andra aktörer, hänvisar även begreppet kommunicera i detta fall till omvärldsbevakning, kriskommunikation och veckomöten, som samtliga anses ge en god grund i syfte att skapa en ändamålsenlig lägesbild. Dokumentera, relaterat till lägesbilder, innebär att det bör finnas goda rutiner och kunskaper kring vad som ska dokumenteras och hur det ska dokumenteras. Framför allt är det av yttersta vikt att redan från dag ett vid en samhällsstörning påbörja dokumentation gällande vilka handlingar som begåtts och vilka beslut som tagits. En bristfällig dokumentation kan leda till att kunskap om hur den egna organisationen har agerat ej bevaras, vilket kan drabba den egna organisationen då det blir svårt att genomföra tillbakablickar att basera framtida handlingar och beslut på, samtidigt som det även kan försvåra samarbetet med andra aktörer. Med visualisera menas att all information som finns, genom kommunikation och dokumentation, måste bearbetas

så att endast de relevanta delarna kopplat till hanteringen av samhällsstörningen består. Givet att relevant information har framtagits, kräv det även att den visualiseras på ett tydligt och för ändamålet gediget sätt. Beroende på typ av samhällsstörning kan en visualisering till exempel yttra sig genom tidslinjer, kartor eller skriven text (MSB, 2018).

Givet det som tidigare nämns återstår det därmed att förhålla sig till vad som bör ingå i en lägesbild. Det som framför allt är viktigt att ha i åtanke är att den information som ingår i lägesbilden ska ge en god överblick över samhällsstörningen och innehålla olika typer av information som kan vara av relevans givet organisationens egna syften. Således är det därmed inte en absolut regel att de olika delar som kommer att benämnas måste ingå i en lägesbild för att den ska kunna klassificeras som god och ändamålsenlig, istället bör det ses som riktlinjer kring vad som kan ingå i en lägesbild. Med detta sagt, finns det fyra olika indelningar kopplat till information gällande vad som bör ingå i en lägesbild, nämligen händelsen, konsekvenser, åtgärder och resurser, samt aktörer. Relaterat till information kopplat till händelsen, menas att lägesbilden bör ange vad som har hänt, vad det är för typ av samhällsstörning, vilka som är drabbade, hur störningen kan komma att utvecklas samt hur den uppfattas av allmänheten och media. Med konsekvenser menas precis som namnet antyder att konsekvenser kopplat till samhällsstörningen bör framgå i en lägesbild. Detta innefattar vilka omedelbara konsekvenser som uppstått, konsekvenser som kan komma att uppstå i framtiden samt eventuella spridningseffekter. Kopplat till åtgärder och resurser bör en lägesbild innefatta information om vilka åtgärder som har tagits, vilka åtgärder som planeras att utföras samt vilka eventuella resursbehov som finns i nuet och som kan komma att finnas i framtiden. Med aktörer menas att det i en lägesbild bör framgå vilka aktörer som är involverade i arbetet kring samhällsstörningen samt huruvida det finns eventuella behov av att samverka med dem, och således även om det pågår någon samverkan i nuläget (MSB, 2018).

Värt att nämna i relation till denna rapports syfte är också att begreppet lägesbilder enligt MSB främst är framtaget som ett praktiskt begrepp som bör användas av olika aktörer vid samhällsstörningar. Samtidigt har det även en teoretisk förankring i olika teorier, däribland situationsmedvetenhet och meningsskapande. Dock skiljer det sig något från de övriga begreppen eftersom det har ett mer praktiskt syfte, men också på grund av att begreppet lägesbilder i sig har teoretiserats (Landgren, Borglund, & Lintzén, 2016).

3 Metod

För detta arbetes syfte utvärderades och analyserades lägesrapporterna genom två olika tillvägagångssätt. Det första tillvägagångssättet var genom en enkätundersökning innehållandes frågor kopplade till lägesrapporterna, med syftet att utveckla en förståelse kring hur personerna inom R/LSSL uppfattade och använde dem. Det andra tillvägagångssättet var genom en innehållsanalys av lägesrapporterna med utgångspunkt i de tre begrepp som beskrivits under teoridelen, med syfte att analysera innehållet och se huruvida de tre begreppen var applicerbara på innehållet i lägesrapporterna. Nedan kommer de båda tillvägagångssätten att beskrivas ytterligare.

3.1 Enkätundersökningen

För denna studie skapades en enkät som skickades ut till samtliga personer som arbetat inom särskild sjukvårdsledning under våren 2020, på såväl lokal som regional nivå. Den skickades ut via mejl, där deltagarna ombads att besvara frågorna via en dator. Mejlet innehöll även information om enkätens syfte och information gällande garanterad anonymitet. Sammanlagt innehöll enkäten 79 frågor inklusive bakgrundsfrågor såsom nuvarande yrke och utbildningsnivå. Samtliga frågor, utöver bakgrundsfrågorna, var formulerade genom påståenden, där deltagarna fick ge sina svar baserat på skalan 1 (instämmer ej) till 5 (instämmer helt). Av de 79 frågorna var 9 helt och hållet relaterat till lägesrapporterna. Bakgrunden till varför enkäten innehöll fler frågor än enbart de relevanta för denna rapportens syfte beror på att övriga enkätfrågor var av relevans för det bredare utvärderingsarbete som utförs inom Region Östergötland kopplat till utvärderingen av R/LSSL. Frågorna som var kopplade till lägesrapporterna hade dessutom en teoretisk förankring till de tre begrepp som beskrivits sedan tidigare. Frågorna kopplade till lägesrapporterna och hur de kan förankras i de tre olika begreppen som benämnts i denna rapport visas i tabell 1. Det bör dock nämnas att flertalet av påståendena kan kopplas till de olika begreppen på flera olika sätt, och det som anges i tabellen enbart bör ses som exempel på hur de kan relateras. Samtidigt bör kopplingen till de olika teorierna inte ses som ett sätt att använda påståendena i syfte att utvärdera de specifika begreppen och lägesrapporternas relation med dem utifrån användarnas perspektiv, istället bör kopplingen ses genom att det finns en viss teoretisk förankring kopplat till begreppen och att de har legat till grunden för utvecklingen av påståendena som använts i syfte att utvärdera hur användarna uppfattade och använde lägesrapporterna.

Tabell 2. Enkätundersökningens påståenden om lägesrapporter och hur de kan kopplas till de tre olika begreppen.

Påstående	Teoretisk koppling
<i>Lägesrapporterna har varit användbara för min roll inom R/LSSL</i>	Kan kopplas till meningsskapande genom punkten grundat i identitet eftersom informationen i lägesrapporterna kopplade till specifika roller kan tänkas framhäva eventuella individuella identiteter. Kan också kopplas till situationsmedvetenhet genom den första nivån, där denna fråga kan ämna att besvara huruvida lägesrapporterna innehöll element kopplade till vad som kan anses ge upphov till god förståelse för situationen.
<i>Lägesrapporterna har bidragit till att jag förstått situationen</i>	Kan kopplas till alla tre begrepp som helhetsbegrepp i och med att samtliga till stora delar behandlar att förstå en situation.
<i>Lägesrapporterna har bidragit till att jag</i>	Kan kopplas till lägesbilder genom bland annat innehåll kopplat till omedelbara konsekvenser, där sådan typ information kan tänkas bidra till att förstå eventuell tidspress. Kan även kopplas till

Påstående	Teoretisk koppling
<i>förstått tidspressen i arbetet</i>	situationsmedvetenhet genom nivå ett där informations status ska kunna uppfattas, där status i detta fall kan kopplas till eventuell tidspress kopplat till viss information.
<i>Lägesrapporterna innehöll relevant information för R/LSSL</i>	Kan kopplas till lägesbilder genom att begreppet i sig beskriver vilken typ av information som bör förmedlas vid samhällsstörningar och situationsmedvetenhet genom att relevant information kan ligga till grund för såväl andra som tredje nivån.
<i>Jag förstod informationen som förmedlades via lägesrapporterna</i>	Kan kopplas till situationsmedvetenhet där det benämns att information och element måste förstås.
<i>Jag använde informationen från lägesrapporterna till att förstå möjliga händelseutvecklingar</i>	Kan kopplas till lägesbilder genom att det finns en specifik punkt kopplad till framtida händelseutvecklingar, och situationsmedvetenhet genom hur den tredje nivån beskrivs.
<i>Informationen från lägesrapporterna användes för att ta välgrundade beslut</i>	Kan främst kopplas till situationsmedvetenhet och den tredje nivån där framtida scenarier kan användas för att ta välgrundade beslut.
<i>Informationen i lägesrapporterna var relevant för att lösa mina dagliga uppgifter</i>	Kan kopplas till meningsskapande genom hur det är grundat i identitet och genom att individer kan komma att fokusera på vissa specifika delar.
<i>Jag upplevde att mina närmsta kollegor i R/LSSL kunde använda informationen från lägesrapporterna för att lösa sina dagliga uppgifter</i>	Kan kopplas till främst lagbaserad situationsmedvetenhet genom huruvida det uppfattades som om de närmsta medarbetarna använde lägesrapporterna för att förstå situationen.

3.2 Innehållsanalysen

Utöver enkätundersökningen analyserades även lägesrapporterna genom en innehållsanalys. Denna analys genomfördes i stort såsom beskrivet av Kygnäs, Mikkonen och Kääriäinen (2020). Detta innebär att till en början lästes samtliga rapporter från mars månad igenom i syfte att utveckla en förståelse om dem och deras innehåll. I nästa steg skapades det förutbestämda kategorier som skulle komma att ligga till grund för analysen, vilket innebär att innehållsanalysen var av deduktiv karaktär. Kategorierna har sin förankring i de tre olika begreppen som beskrivits sedan tidigare, det vill säga situationsmedvetenhet, meningsskapande och lägesbilder. När sedermera kategorierna var bestämda och det hade utvecklats en övergripande kunskap om lägesrapporterna, lästes var lägesrapport igenom ännu en gång. Denna gång markerades olika stycken, ord eller meningar som ansågs passa in under någon av de olika kategorierna. Detta genomfördes för samtliga lägesrapporter som skickades ut under mars månad, det vill säga 16

stycken från 14:e mars till 31:a mars. Bakgrunden till varför mars månads lägesrapporter specifikt valdes ut beror på att det var under den månaden som RSSL först etablerades och även då lägesrapporterna var som färskast kopplat till den nya föränderliga situationen som pandemin skapade, samtidigt som starten av pandemihanteringen är det som varit i huvudfokus relaterat till den större utvärdering som genomförs av R/LSSL.

Detta resulterade sedermera i en kvantitativ del och kvalitativ del. För den kvantitativa delen räknades det ut hur många av lägesrapporterna som innehöll ord, stycken eller meningar som kunde kategoriseras under någon av de förutbestämda kategorierna. Detta i syfte att kunna påvisa frekvensen av de olika kategorierna bland de 16 olika lägesrapporterna genom deskriptiv statistik. För den kvalitativa delen lyfts det istället fram exempel på hur de olika kategorierna yttrade sig i lägesrapporterna. Målet med den kvalitativa delen var att skapa en förståelse rent konkret hur exempel från de olika kategorierna yttrade sig inom lägesrapporterna, samt att skapa en förståelse kring tankegångarna bakom kategoriseringarna och varför var kategori är av relevans.

4 Resultat

Följande avsnitt är uppdelat i två underrubriker där resultaten från enkätundersökningen och innehållsanalysen presenteras var för sig.

4.1 Resultat från enkätundersökningen

Sammanlagt svarade 42 personer på enkäten, av de 100 som den skickades till. Av dessa tillhörde 18 (43%) LSSL, 17 (40%) RSSL och 7 (17%) båda. Av de svarande var 24 kvinnor, 17 män och 1 som ej uppgav kön. Vad gäller hur länge var person arbetat inom sitt nuvarande yrke var genomsnittet 9,6 år ($SD = 9,8$) och hur länge var person arbetat för Region Östergötland var genomsnittet 15,6 år ($SD = 12,4$). Av deltagarna uppgav 31 (74%) att de arbetat inom R/LSSL mer än 10 veckor, 4 (10%) att de arbetat mellan 5–10 veckor, 3 (7%) att de arbetat mellan 3–4 veckor, 3 (7%) att de arbetat mellan 6–14 dagar samt 1 (2%) som uppgav att hen arbetat 1–5 dag(ar). Bland de svarande uppgav även 24 (57%) att de arbetat inom R/LSSL sedan tidigare, innan Covid-19-pandemin.

Tabell 2 visar genomsnittssvaren på de påståenden som fanns med i enkäten kopplat till lägesrapporterna, där skalan 1 (instämmer ej) till 5 (instämmer helt) har använts. Antal svarande för var fråga uppges under kolumnen "n", där de som här räknas med som ej svarande i enkäten uppgav "ej applicerbar" eller valde att inte svara på påståendet.

Tabell 3. Genomsnittssvaren kopplade till enkätundersökningens påståenden om lägesrapporterna.

Lägesrapport	n	M (SD)
<i>Lägesrapporterna har varit användbara för min roll inom R/LSSL</i>	41	4,4 (0,8)
<i>Lägesrapporterna har bidragit till att jag förstått situationen</i>	41	4,3 (0,8)
<i>Lägesrapporterna har bidragit till att jag förstått tidspressen i arbetet</i>	40	4,1 (1,2)
<i>Lägesrapporterna innehöll relevant information för R/LSSL</i>	41	4,3 (0,7)
<i>Jag förstod informationen som förmedlades via lägesrapporterna</i>	41	4,5 (0,6)
<i>Jag använde informationen från lägesrapporterna till att förstå möjliga händelseutvecklingar</i>	41	4,1 (1,0)
<i>Informationen från lägesrapporterna användes för att ta välgrundade beslut</i>	39	4,1 (0,8)
<i>Informationen i lägesrapporterna var relevant för att lösa mina dagliga uppgifter</i>	40	3,9 (1,1)
<i>Jag upplevde att mina närmsta kollegor i R/LSSL kunde använda informationen från lägesrapporterna för att lösa sina dagliga uppgifter</i>	39	4,1 (0,9)

4.2 Resultat från innehållsanalysen

De tre övergripande kategorier som på förhand identifierades för den deduktiva innehållsanalysen var lägesbilder, meningsskapande och situationsmedvetenhet. Varje övergripande kategori innehåller även ett antal underkategorier. Underkategorierna framtoogs även de på förhand grundat i de tre begreppen, och huruvida de ansågs kunna appliceras på lägesrapporterna. Var kategori kommer att beskrivas ytterligare under varje kategoris enskilda rubrik. I tabell 3 redovisas de olika kategorierna samt den kvantitativa delen av analysen där varje kategoris frekvens uppges.

Tabell 4. Kategorierna som använts under den deduktiva innehållsanalysen samt förekomsten av de olika kategorierna bland mars månads lägesrapporter.

Kategori	Förekomst
Lägesbilder	
<i>Framhäver förväntad händelseutveckling</i>	16/16
<i>Framhäver hur det uppfattas i media och av allmänheten</i>	5/16
<i>Framhäver omedelbara konsekvenser</i>	16/16
<i>Framhäver genomförda åtgärder</i>	16/16
<i>Framhäver planerade åtgärder</i>	16/16
<i>Framhäver konsekvenser i framtiden</i>	8/16
<i>Framhäver involverade aktörer och samverkan</i>	15/16
<i>Framhäver resursbehov</i>	7/16
Meningsskapande	
<i>Framhäver identiteter</i>	16/16
<i>Är retrospektiva (omtolkar/befäster) tidigare situationer</i>	12/16
<i>Framhäver hur kommunikation sker internt</i>	16/16
<i>Framhäver delar som kan vara relevanta för vissa individer</i>	16/16
Situationsmedvetenhet	
<i>Framhäver informations innebörd</i>	14/16
<i>Framhäver relevant informations status</i>	16/16
<i>Framhäver eventuella framtida scenarier givet informationen</i>	6/16
<i>Framhäver mål</i>	16/16

4.2.1 Lägesbilder

Den övergripande kategorin lägesbilder innehåller, vilket visas i tabell 3, åtta underkategorier. Samtliga av dessa underkategorier har därmed sitt ursprung ur lägesbildbegreppet såsom det beskrivits i teoridelen. Dessa underkategorier kommer nedan, under enskilda rubriker för var och en, att utvecklas och förklaras med stöd av utdrag från lägesrapporterna från mars månad 2020.

4.2.1.1 Förväntad händelseutveckling

Förväntad händelseutveckling som underkategori hänvisar till att det bör återfinnas information kopplat till hur händelsen kan komma att utveckla sig givet den kunskap om händelsen som återfinns.

Inom lägesrapporterna återfanns det information kopplat till förväntad händelseutveckling bland samtliga som skickades ut under mars, och det yttrade sig även på ett antal olika sätt. Främst yttrade sig information kopplat till förväntad händelseutveckling i relation till de olika målbilder som var en central del av lägesrapporterna. Inom dessa målbilder återfanns det bland annat

information kopplat till hur stor andel av personalen som förväntades vara indisponibla varje vecka, vilket synes i utdraget nedan hämtat från lägesrapporten den 14:e mars.

V.13 ... 20% bortfall av personal.

Utdraget ovan påvisar således att det redan tidigt i hantering av pandemin, i den första lägesrapporten som skickades ut, återfanns information kopplat till hur händelsen skulle kunna komma att utveckla sig och vilka effekter pandemin skulle kunna komma att ha på den egna personalstyrkan. Att detta uttrycks på ett tydligt sätt, vilket synes i utdraget ovan, kan anses vara en god grund i syfte att skapa en förståelse bland läsarna om hur pandemin förväntades utvecklas kopplat till den egna verksamhet och vilka effekter en sådan händelseutveckling skulle ha, och därmed även ge en grund för fortsatt planering kopplat till att hålla verksamheten igång.

Utöver att enbart innehålla information kopplat till framtida händelseutvecklingar relaterat till målbilderna, framkom information inom denna underkategori även på andra sätt. Ett sådant exempel synes i utdraget nedan, där det framkommer när toppen av antal smittfall förväntades, hämtat från lägesrapporten den 19:e mars.

Bedömningen från smittskydd är att vi nu börjar se peaken av antal fall. Vi får förvänta oss några fler IVA-fall i slutet av veckan.

Att utdraget ovan kan kategoriseras som ett exempel på hur framtida händelseutvecklingar uttrycks syns genom dess två olika beståndsdelar. Den första delen hänvisar till att toppen av antal fall kan vara nådd, alternativt kan komma att nås inom en snar framtid, vilket ger en föraning om hur smittspridningen skulle komma att utvecklas, det vill säga att den efter toppen antingen skulle kunna börja trappa av eller stanna på en plåtå. Den andra delen, att några fler IVA-fall är att förvänta, tyder även det på hur det antogs att händelsen skulle kunna utveckla sig givet den första delen. Detta utdrag påvisar således ytterligare ett exempel på hur förväntade händelseutvecklingar uttrycktes, och således går det att anta att även utdrag i denna stil användes som ett underlag kopplat till hur det fortsatta arbete skulle te sig.

4.2.1.2 Hur det uppfattas av allmänheten och media

Denna underkategori, kopplat till hur händelsen uppfattas av allmänheten och media, hänvisar till att det bör återfinnas information relaterat till hur dels media uppfattar och rapporterar om händelsen, dels hur händelsen uppfattas av allmänheten.

Som synes i tabell 3, förekommer information kopplat till denna underkategori inte i särskilt stor andel av lägesrapporterna. De få gånger information som på något sätt kan kopplas till hur det uppfattades av allmänheten och media förekom, framgick det heller oftast inte hur det faktiskt uppfattades av dem. Istället rörde det oftare information kopplat till hur det exempelvis skulle kommuniceras med allmänheten och media. Ett sådant exempel syns i utdraget nedan hämtat från lägesrapporten den 14:e mars.

En pressträff/vecka anses tillräcklig utöver daglig uppdatering av extern information på LISA.

Som kan utläsas framhäver utdraget ovan således inte hur det faktiskt uppfattas av allmänheten och media, utan istället när och hur kommunikation med allmänheten och media bör ske. Att denna typ av utdrag dock kategoriserades under denna underkategori beror främst på att det påvisar hur media och allmänheten behandlades inom lägesrapporterna, vilket även om det inte på ett tydligt sätt framhäver hur de uppfattade händelsen kan ge en viss förståelse kring framför allt medias roll och intresse för händelsen. Det vill säga att utdrag av denna karaktär eventuellt

påvisade och skapade en förståelse att pandemin var någonting som media uppmärksammade och det krävdes en strategi för kommunikation gentemot media.

Det återfinns dock andra exempel från lägesrapporterna som till viss del, och om inte annat på ett annat sätt, uttrycker hur händelsen uppfattades av allmänheten till skillnad från det tidigare utdraget främst kopplat till hur kommunikation med media skulle ske. Ett sådant exempel syns i utdraget nedan, hämtat från lägesrapporten den 20:e mars.

Många framme och fotograferar vid US.

Utdraget ovan belyser till viss del hur allmänheten eller media uppfattade händelsen. Detta eftersom det framhäver att det bland allmänheten eventuellt fanns en viss typ av nyfikenhet kopplat till pandemin, vilket visade sig i att de var framme och fotograferade de utomhustält som fanns uppställda kring universitetssjukhuset. Däremot framhövdes inte detta utdrag kopplat till en specifik punkt relaterad till hur allmänheten eller media uppfattade händelsen, istället återfanns den under en punkt kopplat till säkerhetsarbetet som pågick vid pandemihanteringen. Detta påvisar därmed att även när det till viss del nämndes hur allmänheten uppfattade händelsen, så var det eventuellt så att syftet med yttrandet inte var att just belysa hur allmänheten uppfattade det, istället framkom denna typ av utdrag ofta kopplat till andra punkter där allmänhetens uppfattning av händelsen ibland kunde anses vara relevant för en annan del av hanteringen.

4.2.1.3 Omedelbara konsekvenser

Denna underkategori, kopplat till omedelbara konsekvenser, hänvisar till att det bör återfinnas information kopplat till vilka omedelbara konsekvenser som händelsen orsakade.

Information relaterat till omedelbara konsekvenser förekom inom samtliga lägesrapporter. Detta må inte vara särskilt förvånande då det går att argumentera för att innehåll kopplat till omedelbara konsekvenser är bland det mesta centrala som bör återfinnas i syfte att skapa en förståelse om händelsen. Inom lägesrapporterna förekom också information kopplat till denna underkategori på ett antal olika sätt. Ett vanligt förekommande sätt relaterat till hur det uttrycks syns vid information som hänvisar till antalet smittade och avlidna inom länet, vilket bland annat syns i utdraget nedan från lägesrapporten den 24:e mars.

Totalt 176 individer inom Östergötland, har testats positiv för CoVid19. Två avlidna under helgen, totalt 3 avlidna.

Att utdraget ovan kan kategoriseras som ett exempel på hur omedelbara konsekvenser förmedlades visar sig relativt tydligt genom att antalet smittade och avlidna de facto är en direkt konsekvens av pandemin. Att denna typ av utdrag relaterat till omedelbara konsekvenser i form av antalet smittade och avlidna återfanns kan ses som ett tydligt sätt att skapa en överblick över händelsen, hur den drabbade samhällets medborgare och även hur den utvecklades genom en uppdatering varje dag.

Utöver att omedelbara konsekvenser förmedlades genom antalet smittade och avlidna, vilket främst visar händelsen omedelbara konsekvenser bland allmänheten, återfinns det även utdrag från lägesrapporterna relaterat till vilka omedelbara konsekvenser händelsen fick på den egna verksamheten. Ett sådant exempel syns i utdraget nedan från lägesrapporten den 17:e mars.

Elektiv kirurgi för personer över 70 år bör övervägas att ställas in.

Naturligtvis går det att argumentera för att utdraget ovan även det påvisar vilka omedelbara konsekvenser händelsen hade gentemot allmänheten, och främst hos dem över 70 år. Men samtidigt påvisar utdraget också hur den egna verksamheten påverkades. Detta genom att det

framhäver att verksamheterna var ansträngda på grund av pandemin, och därmed fann det nödvändigt att ställa in viss typ av vård som inte ansågs vara absolut nödvändig, således en direkt konsekvens pandemin hade på den egna verksamheten. Ett liknande utdrag, med i princip samma innebörd men med en något bredare applicering syns nedan, hämtat från lägesrapporten den 23:e mars.

Vård inom RÖ ska bedrivas med god kvalitet med fokus på akut vård och vård som inte kan anstå.

4.2.1.4 Genomförda åtgärder

Denna underkategori, kopplat till genomförda åtgärder, hänvisar till att det bör återfinnas information relaterat till vilka åtgärder som genomförts, vilket bland annat innefattar olika beslut som tagits kopplat till händelsen.

Information kopplat till genomförda åtgärder förekommer inom samtliga lägesrapporter från mars, och uttrycks på olika sätt. Allt som oftast är dock genomförda åtgärder starkt kopplat till de olika beslut som togs inom särskild sjukvårdsledning och som sedermera förmedlades via lägesrapporterna. Ett sådant exempel syns i utdraget nedan där det framkommer att aktiv smittspårning avslutas till följd av den generella samhällsspridningen, hämtat från lägesrapporten den 17:e mars.

Aktiv smittspårning är stoppad då vi nu har en samhällsspridning i Östergötland.

Utdraget ovan förmedlar därmed en genomförd åtgärd, att stoppa smittspårningen, som genomfördes som en direkt konsekvens av den pågående händelsen och mer specifikt på grund av den samhällsspridning som pågick inom länet, där det inte längre ansågs fördelaktigt eller möjligt att fortsätta med smittspårningen. Att uttrycka genomförda åtgärder på detta sätt, där det även framkommer varför åtgärden genomfördes, torde vara fördelaktigt i syfte att bidra till att läsarna fick en förståelse för situationen och var organisationen befann sig i hanteringen.

Ett annat exempel på hur genomförda åtgärder lyftes fram inom lägesrapporterna syns relaterat till beslut kopplat till materialanvändningen i verksamheterna. Ett sådant exempel syns i utdraget nedan från lägesrapporten den 26:e mars.

För att spara på andningsskydden sker införande av Tiki masker (flergångsmask) måndag 30/1. Viktigt att understryka syftet med denna mask till medarbetare.

Precis som det tidigare utdraget påvisar även detta utdrag att och hur genomförda åtgärder förmedlades. Utöver detta påvisar det också att det vid information kopplat till genomförda åtgärder, lyfts fram inom vilken kontext de genomfördes och varför de genomfördes, vilket i detta fall var relaterat till den materialbrist som rådde inom verksamheterna. Samtidigt påvisar det även att den genomförda åtgärden var i behov av att till viss del förtydligas när den förmedlas vidare till dem som faktiskt använde sig av maskerna genom att syftet tydligt var tvunget framgå. Det går även att argumentera för att det ovan påvisade utdraget är ett gott exempel på hur information kopplat till genomförda åtgärder kan användas för att skapa en förståelse av händelsen, eftersom det med tydlighet framgår att åtgärden genomfördes på grund av den rådande materialbristen, vilket kan ses som ytterst viktigt att uppfatta i syfte att förstå händelsen.

4.2.1.5 Planerade åtgärder

Inte särskilt långt ifrån underkategorin genomförda åtgärder återfinns underkategorin planerade åtgärder. Precis som namnet antyder hänvisar denna underkategori till att det bör framgå vilka

åtgärder som planeras att genomföras i framtiden, utöver att enbart framhäva vilka åtgärder som redan genomförts.

Denna underkategori förekommer ofta i samband med de olika målbilder och inriktningar som förmedlades via lägesrapporterna. Detta framgår bland annat i lägesrapporten från den 17:e mars där det framkommer att vård inom en snar framtid ska kunna bedrivas enligt en på förhand gällande pandemiplanen, vilket syns i utdraget nedan.

Skapa förmåga att v 14 kunna vårda patienter med Covid-19 i
enlighet med gällande pandemiplan.

Utdraget ovan påvisar således en planerad åtgärd i form av hur patienter ska kunna vårdas i framtiden med hänvisning till en på förhand bestämd utformning. Utöver att enbart påvisa en planerad åtgärd, visar även utdraget till viss del hur händelsen uppfattades och vad som förväntades hända eftersom utdraget antyder att det under vecka 14 kommer finnas ett behov att vårda ett visst antal patienter enligt hur det på förhand har bestämts att patienter ska kunna vårdas vid händelse av pandemi.

Utöver att planerade åtgärder framhövdes kopplat till målbilder och inriktning, förekom även information kopplat till denna underkategori på andra sätt inom lägesrapporterna. Ett sådant exempel syns i utdraget nedan från lägesrapporten den 24:e mars, där det framgår att det planerades för hur kommunikation kopplat till smittad personal skulle förmedlas.

Rutin och kommunikation kring hur personal som har
tillfrisknat från CoVid19 som tas fram och kommuniceras inom
kort.

Som synes är exemplet på en planerad åtgärd ovan något annorlunda jämfört med den tidigare som uppvisades. Detta eftersom den tidigare mer visar på en åtgärd som är något mer ospecificerad, bred och av central betydelse för hela hanteringen, medan detta utdrag är något mer specifik och smal i sin natur. Det är även en kommunikationsåtgärd, där det främst är självaste kommunikationen som kan ses som en planerad åtgärd, men det går samtidigt att tolka det som om att hela rutinen kring hur personal som tillfrisknats ska ses som en planerad åtgärd. Till skillnad från det tidigare mer övergripande citatet ger detta citat även en förståelse för vad olika delar inom organisationen arbetade med kopplat till planerade åtgärder, vilket kan tänkas ha kunnat bidra till att en korrekt helhetsbild av arbetet utvecklades bland läsarna.

4.2.1.6 Konsekvenser i framtiden

Denna underkategori, konsekvenser i framtiden, hänvisar till att det bör återfinnas information kopplat till vilka eventuella konsekvenser som kan uppstå i framtiden, dels som en naturlig följd av händelsen, dels relaterat till de olika åtgärder som genomförts.

Som synes i tabell 3 återfinns information som kan kopplas till framtida konsekvenser i relativt få av lägesrapporterna från mars. Bland de gånger information kopplat till denna underkategori dock förekommer, rör det sig inte sällan kopplat till vilka eventuella konsekvenser som kan uppstå kopplat till materialanvändning. Ett sådant exempel syns i utdraget nedan från lägesrapporten den 22:a mars.

Det är oerhört viktigt att alla medarbetare förstår vikten av
att följa hygienrutiner (att rätt utrustning används beroende
på vilken typ av arbete som utförs) rutinerna är grundade för
personalens och patientens säkerhet MEN att det även är
kopplat till den materialsituation som råder. Alla måste vara
medvetna om att det inte finns obegränsat med material.

Att utdraget ovan kan kategoriseras under denna underkategori beror främst på att det framhäver de eventuella konsekvenser som skulle kunna uppstå om hygienrutinerna inte förstods eller efterföljdes, det vill säga att det då skulle kunna uppstått en materialbrist och inneburit negativa konsekvenser för såväl personalen som patienterna. Utdraget kan därmed ses som ett meddelande som främst skickades ut av dem som arbetade med materialfrågor till de som skulle komma att använda materialet, med förtydligande kring varför det var viktigt att efterfölja hygienrutinerna genom att benämna vilka eventuella effekter det skulle kunna komma att innebära om de inte efterföljdes.

Utöver framtida konsekvenser kopplat till materialanvändning, återfinns det även andra exempel från lägesrapporterna som kan kategoriseras under denna underkategori. Detta visar sig bland annat genom att framtida positiva konsekvenser återfinns i anslutning till genomförda åtgärder. Ett sådant exempel återfinns i utdraget nedan från lägesrapporten den 26:e mars, kopplat till åtgärden att införa Tiki-maskar.

Införandet av Tiki räknas täcka ca 80% av materialförbrukningen (FFP3, IIR, och visir).

Utdraget ovan påvisar således att en framtida konsekvens vid införandet av Tiki-maskar var att 80% av materialförbrukningen skulle kunna komma att täckas. Att vid genomförandet av åtgärder även uttrycka vilka framtida konsekvenser åtgärden kan komma att få, kan eventuellt tänkas bidra till att en bättre förståelse av händelsen som helhet uppstår men framför allt även till att en förståelse av varför beslutet är nödvändigt att ta. Detta exempel kan således ses som ett gott exempel på hur framtida konsekvenser kan förmedlas, och även varför det är viktigt att förmedla framtida konsekvenser i relation till genomförda åtgärder eller planerade åtgärder.

4.2.1.7 Involverade aktörer och samverkan

Involverade aktörer och samverkan hänvisar till att det bör återfinnas information kopplat till vilka aktörer som ingår vid hantering av händelsen samt vilken eventuell samverkan som pågår eller kan komma att behövas med dessa aktörer.

Involverade aktörer och samverkan är ofta någonting som uttrycks i relation till varandra inom lägesrapporterna. Det vill säga att involverade aktörer i princip enbart nämns när det pågår en samverkan med sagd aktör. Ett exempel på en involverad aktör som syns vid samverkan är Socialstyrelsen, vilket kan ses i utdraget nedan från lägesrapporten den 16:e mars.

Begäran om nationellt om att tillse materialtillgång är ställd till Socialstyrelsen.

I utdraget ovan syns det dels att Socialstyrelsen är en involverad aktör genom att de nämns i lägesrapporten, dels att det pågick en samverkan med dem samt vilken roll de hade. Rollen Socialstyrelsen hade, och målet med samverkan, kan baserat på citatet tolkas genom att det var Socialstyrelsen som hade det övergripande ansvaret att sammanställa materialtillgången i hela riket, vilket även kan leda till målet med samverkan, nämligen att skapa en förståelse kring hur materialsituationen såg ut även utanför Region Östergötland.

Utöver samverkan med Socialstyrelsen som är en nationell myndighet, förekom det också information relaterat till samverkan med regionens olika kommuner, vilka även var involverade aktörer i händelsen på grund av deras ansvar för främst äldreboenden. Ett exempel på hur samverkan med kommunerna uttrycktes inom lägesrapporterna syns i utdraget nedan hämtat från lägesrapporten den 30:e mars.

Prioriterade områden: ... samverkan mellan regionen och kommunerna.

Utöver att utdraget ovan framhäver att regionens kommuner var involverade aktörer, så framgår det även att samverkan med dem var ett prioriterat område. Detta påvisar därmed att samverkan med andra aktörer var någonting som inom särskild sjukvårdsledning ansågs vara viktigt i syfte att hantera pandemin på ett adekvat sätt, genom att uttryckligen påpeka att samverkan var ett prioriterat område. Att framhäva samverkan på detta sätt kan anses vara positivt då det kan tänkas skapa en förståelse bland läsarna att samverkan var ett område av yttersta vikt.

4.2.1.8 Resursbehov

Resursbehov hänvisar till att det bör återfinnas information kopplat till vilka resurser som kan komma att behövas direkt och vilka resurser som kan komma att behövas i framtiden. Resurser kan innefatta en rad olika saker såsom material, läkemedel, personal, etcetera.

Resursbehov nämndes för det mesta inom lägesrapporterna i relation till antingen läkemedel eller annat material som ansågs viktigt i syfte att hantera pandemins påfrestningar.

Utgångspunkten för ovan påvisade utdrag blir således att läkemedel är att kategorisera som en resurs. Att utdraget då kan kategoriseras som ett exempel på hur resursbehov nämns inom lägesrapporterna beror på att det framhäver att det fanns ett behov av att utöka läkemedelslagren i syfte att undvika att läkemedel i framtiden skulle komma att ta slut, vilket skulle kunna tänkas få negativa konsekvenser på pandemihanteringen i synnerhet och övriga sjukvården i allmänhet.

Utöver att resursbehov uttrycktes i relation till läkemedel, återfinns det även exempel på hur det uttrycktes relaterat till personal och kompetens. Ett sådant exempel syns i utdraget nedan från lägesrapporten den 15:e mars.

... smittskyddskompetensen behöver förstärkas.

Detta utdrag skiljer sig således från det tidigare utdraget eftersom det framhäver begreppet resurs som något bredare än enbart material eller läkemedel. Istället berör detta utdrag personal, och då främst kompetens hos personalen inom smittskydd där det fanns ett behov av att addera personal med kompetens inom området. Att resursbehov uttrycks på detta sätt kan tänkas ha lett till en förståelse av situationen kopplat till att det fanns behov av ett antal olika kompetenser i syfte att hantera pandemin på ett adekvat sätt.

4.2.2 Meningsskapande

Likt hur det skapades underkategorier till den övergripande kategorin lägesbilder, skapades det även underkategorier till den övergripande kategorin meningsskapande. I och med att meningsskapande är ett mer teoretiskt begrepp jämfört med lägesbildbegreppet skapades det ett större behov av tolkning kring vilka olika delar inom meningsskapande som kunde tänkas vara applicerbara på innehållet i lägesrapporterna. Därmed identifierades det fyra underkategorier på förhand kopplat till meningsskapande, som samtliga kommer att utvecklas och exemplifieras under var enskild rubrik.

4.2.2.1 Framhäver identiteter

Underkategorin framhäver identiteter härstammar från den punkt inom meningsskapande som hänvisar till att den identitet en individ innehar eller kan komma att inneha kommer att påverka vilken eventuell mening som byggs upp och hur situationen förstås. Således är det inte med självklarhet hur information som kan tänkas relateras till framhäver identiteter skulle kunna uttrycka sig inom lägesrapporterna. Detta kommer dock att påvisas genom de olika exempelutdrag som kommer att framhävas nedan, men inför det kan det vara av värde att ytterligare påvisa resonemanget kring denna underkategori kopplat till lägesrapporternas innehåll. Ett sätt som lägesrapporterna skulle kunna tänkas framhäva identiteter vore exempelvis genom att det

framkommer vilka som gör vad, något som tordes vara viktigt i syfte anta en viss identitet kopplat till situationen (genom att veta om ens egen roll). Ett annat sätt identiteter skulle kunna tänkas framhävas är genom att det uttrycks rent allmänt hur organisationen arbetar och vad den strävar efter. Detta grundar sig i att en förståelse kring hur det arbetas, det vill säga arbetssättet, antas vara en viktig del i identitetsskapande.

Ett exempel på hur identiteter till viss del framhövdes inom lägesrapporterna syns i utdraget nedan från den 19:e mars, där det bland annat framkommer hur det arbetades inom särskild sjukvårdsledning.

Sammanställning av lägesbild över kritiskt material som inte är kopplat till aktuell hygienrutin samt en analys över behovet på kort och lång sikt pågår.

Anledning till att utdraget ovan anses kunna kategoriseras under denna underkategori beror främst på att det till viss del framhäver hur det arbetades inom den särskilda sjukvårdsledningen, vilket sedan tidigare argumenterats för att vara viktigt vid identitetsskapande. Relaterat till själva utdraget framhäver det hur det arbetades genom att konstatera att arbetet utgick från lägesbilder och gedigna analyser, vilket dels betyder att skapa lägesbilder var en del av arbetet, dels att användningen av dessa lägesbilder var en del av det framtida arbetet. Utöver detta framhäver utdraget också att det arbetades såväl kortsiktigt som långsiktigt, vilket kan antydast att arbetet skulle pågå under en längre tid, något som även det kan tänkas påverka vilka eventuella identiteter som individerna antog.

Ett annat, och annorlunda, exempel på hur lägesrapporterna framhövde identiteter kan tänkas påvisas genom utdraget nedan, hämtat från lägesrapporten den 25:e mars.

HR rekommenderar att Ingen semester beviljas i nuläget. Information kommer till berörda chefer men även information kommer också att publiceras på LISA.

Att utdraget ovan anses kunna påvisa hur identiteter framhövdes inom lägesrapporterna beror på att det framhäver att ingen semester skulle komma att beviljas för de involverade i arbetet. En tolkning av innehållet som då kan tänkas stöda varför utdraget framhövde identiteter är genom att det till viss del påvisar att arbetet var viktigt och att varje individ var viktig. Om detta utdrag då tolkades på detta sätt, att varje enskild individ var viktigt, tordes det rimligtvis ha påverkat vilken identitet var och en ansåg sig själva ha, nämligen en identitet till viss del kopplat till sitt eget arbetes relevans.

4.2.2.2 Är retrospektiva (omtolkar/befäster) tidigare situationer

Denna underkategori härstammar från den punkt inom meningsskapande som befäster att mening skapas och situationer förstås retrospektivt. Detta antas bland annat ske genom tidigare handlingar och erfarenheter som återkallas genom diverse olika tillbakablickar gentemot det förflutna i syfte att förstå nuet. Kopplat till lägesrapporterna skulle information från dem kunna kopplas till denna underkategori genom att de framhäver hur tolkningar av situationer har förändrats, alternativt befasts, kopplat till vad som tidigare har hänt. Det skulle även kunna tänkas framhävas genom eventuella uppmaningar att fokusera på tidigare händelser eller handlingar.

Ett exempel på utdrag som kan kopplas till denna underkategori syns nedan, hämtat från lägesrapporten den 19:e mars, där kontexten är att det beslutats att elektiv kirurgi för dem över 70 år kan komma att ställas in.

I övrigt har inga övergripande beslut kring vad som ska/kan ställas in tagits från Regional nivå. Inriktningen är att ha

så mycket som möjligt igång utifrån de resurser som finns tillgängliga. Vi behöver fatta dagliga beslut tillsammans utifrån strategiska överväganden. Regional nivå håller samman de RÖ-övergripande prioriteringarna.

Att utdraget ovan anses tillhöra denna underkategori beror främst på att det framhäver att dagliga beslut skulle tas baserat på tillgängliga resurser där och då, vilket kan tolkas som om att det framhävs att de beslut som tas, och den allmänna inriktningen, ska kunna omtolkas från dag till dag, baserat på exempelvis tillbakablickar kopplat till tidigare erfarenheter och tidigare händelser. Till viss del förespråkar utdraget därmed att situationen, och framtida situationer, inte var helt möjliga att förstå, utan istället att det krävdes en omtolkning från dag till dag.

Ett annat exempel som påvisar hur lägesrapporterna uppvisade sig vara retrospektiva syns vid en jämförelse av lägesrapporterna från den 17:e och 18:e mars, där de båda utdragen syns nedan.

Personal som uppvisar symtom ska kunna provtas inom 6 timmar och prioriteras för analys och svar inom 24 timmar.

Gällande rekommendation: Prioriterad personal i vårdarbete som uppvisar symtom ska kunna provtas. (ny rutin)

Vid en jämförelse av de båda, uppvisas det därmed med tydlighet hur lägesrapporterna förmedlade att det genomfördes retrospektiva omtolkningar av situationen baserat på nuet och det forna. I dessa utdrag är således inte innehållet i sig intressant i syfte att påvisa denna underkategori, istället framkommer det intressanta genom att det uttryckligen skrivs att det senare utdraget är en ny rutin, och därmed påvisar hur situationer omtolkades under händelseförloppet kopplat till pandemin och hanteringen av densamma.

4.2.2.3 Framhäver hur kommunikation sker internt

Denna underkategori härstammar från den punkt inom meningsskapande som beskriver att mening skapas och situationer förstås genom sociala processer och sociala sammanhang, vilket till stora delar kan kopplas till kommunikation såväl muntligt som skriftligt. Kopplat till lägesrapporterna skulle det då kunna tänkas att denna underkategori, framhäver hur kommunikation sker internt, visar sig genom att det framgår vilka kommunikationsvägar som bör användas, vilket i sin tur eventuellt skulle leda till att de involverade fick vetskap om var information skulle kommuniceras och därmed även skapade möjligheter för att liknande meningar och förståelser kring situationen uppstod (genom kommunikation via specifika kanaler).

Ett exempel på hur lägesrapporterna förmedlade hur intern kommunikation skulle ske syns i utdraget nedan från lägesrapporten den 20:e mars, där det framgår hur regional särskild sjukvårdsledning och lokal särskild sjukvårdsledning till viss del skulle kommunicera med varandra.

Rapport av antal patienter på vårdavdelning respektive IVA sker i samband med samverkansmöte dagligen kl 11.20. Särskild sjukvårdsledning önskar rapportering.

Utdraget ovan framhäver därmed att kommunikationen mellan lokal särskild sjukvårdsledning och regional särskild sjukvårdsledning till viss del skulle ske genom dagliga samverkansmöten. Det framhäver också vad som önskades ingå vid kommunikationen, nämligen en rapportering av antalet inlagda patienter. Att allt detta framkommer tordes därmed vara positivt. Detta eftersom det fastslår hur kommunikationen skedde, via dagliga möten, samt vad som förväntades vid dessa möten, något som skulle kunna vara grundläggande i syfte att genom kommunikationen skapa en gemensam mening och förståelse kring situationen.

Ytterligare ett exempel på hur lägesrapporterna förmedlade hur intern kommunikation skulle ske syns i utdraget nedan från lägesrapporten den 23:e mars.

Kontaktpunkt Regional särskild sjukvårdsledning gällande material [telefonnummer].

Utdraget ovan hänvisar till hur kommunikationen kopplat till materialfrågor skulle ske, där telefonnumret hänvisade till personer inom regional särskild sjukvårdsledning som arbetade med materialfrågor. Det som framhävs genom detta utdrag är således hur kommunikationen skulle ske och vilka som skulle kontaktas vid ett eventuellt syfte att förstå situationen och bygga upp en mening kring den specifika materialfrågan. Att denna typ av utdrag framkom skulle därmed kunna anses vara positivt. Detta eftersom det ger en möjlighet för varje individ, som anser det vara relevant, att kunna bygga upp en egen förståelse och mening kring en viss fråga genom att hänvisa till var sådana frågor bör riktas.

4.2.2.4 Framhäver delar som kan vara relevanta för vissa individer

Denna underkategori härstammar från den punkt inom meningsskapande som hänvisar till att individer ofta fokuserar på olika delar i sin omgivning i syfte att bygga upp en förståelse och skapa mening. Kopplat till lägesrapporterna skulle detta kunna visa sig genom att det exempelvis återfinns specifika delar inom dem som riktar sig mot, och kan vara av relevans, för specifika individer eller funktioner. På så vis bygger denna analys därmed på tolkningar att vissa enskilda delar enbart var av relevans för vissa individer, någonting som nödvändigtvis inte behöver varit sant i verkligheten.

Att utdraget ovan anses vara av relevans främst för vissa individer beror på dess innehåll som är specifikt kopplat till material (reagens), någonting som eventuellt kan antas vara av mest relevans för de som jobbade med materialfrågor eller på andra sätt var beroende av reagens för sina arbetsuppgifter, samtidigt som det eventuellt skulle kunna varit irrelevant för andra individer som exempelvis jobbade med säkerhetsfrågor. Att lägesrapporterna innehöll denna typ av information, som eventuellt riktade sig mot specifika individer, kan ha möjliggjort att individer kunde välja att fokusera på de delar som ansågs vara relevanta för deras eget arbete och därmed även bidragit till att de kunde förstå situationen och skapa en mening baserat på information som ansågs vara av relevans. Ett liknande exempel, dock med inriktning gentemot dem som framför allt arbetade med samverkan kopplat till kommunerna syns i utdraget nedan från lägesrapporten den 24:e mars.

Mobil provtagningsenhet med målgrupp särskilt boende i kommunerna är upprättad. Åter i drift vardagar fr.o.m. måndag 23/3 kl. 8.00-16.30.

4.2.3 Situationsmedvetenhet

Likt de två tidigare övergripande kategorierna skapades det även underkategorier till den övergripande kategorin situationsmedvetenhet. Dessa underkategorier härstammar från de olika delar inom situationsmedvetenhet som ansågs kunna vara applicerbara på och relevanta för lägesrapporternas innehåll. Precis som med meningsskapande är även situationsmedvetenhet ett något mer teoretiskt begrepp, vilket innebär att ett större tolkningsbehov kopplat till innehållet krävdes. Ändock identifierades det fyra underkategorier på förhand, som samtliga kommer att utvecklas och framhävas genom exempel under enskilda rubriker nedan.

4.2.3.1 Framhäver relevant informations status

Denna underkategori är främst kopplad till den första nivån av situationsmedvetenhet i den modell som sedan tidigare presenterats. Det vill säga att element i miljön och omgivningen måste uppfattas, och även dessa elements status. Relaterat till lägesrapporterna skulle denna

underkategori kunna uppvisa sig genom att det tydligt framhävs vad som karaktäriserar viss information i lägesrapporterna genom att exempelvis tidspress samt mer utförliga och tydliga beskrivningar av informationen anges.

Ett exempel på ett utdrag som anses kunna tillhöra denna underkategori visas i exemplet nedan hämtat från lägesrapporten den 20:e mars.

Säkerställande av tillgång till material: (prioriterad fråga).

Att utdraget ovan, som är kopplat till materialfrågan, anses tillhöra denna underkategori beror främst på att den framhäver informationens status genom att understryka att det är en prioriterad fråga. Att det framhävs att det är en prioriterad fråga kan därmed ses som ett sätt att framföra informationens status, vilket till exempel kan tolkas som om att det var en fråga där viss tidspress existerade. Att framhäva informationens status på detta visa antas då kunna leda till att en bättre förståelse för situationen uppstod, då det framhäver att just materialtillgång var en prioriterad fråga i hanteringen av situationen.

Ytterligare exempel på hur informations status framhölls inom lägesrapporterna syns i utdraget nedan hämtat från lägesrapporten den 19:e mars.

Totalt 88 (ca 40 st nya) (prel. uppgift) individer inom Östergötland, har testats positiv för CoVid19.

Utdraget ovan anses kunna tillhöra denna underkategori av flera olika anledningar. En av dessa anledningar är att det framhäver hur många som har smittats och hur många av dessa fall som är nya, vilket kan ses som en typ av informationsstatus genom att det framgår att det är nyligen uppdaterad information. En annan anledning anses kunna vara eftersom det framkommer att det är preliminära uppgifter, vilket även det är någonting som karaktäriserar informationen och dess status. Att detta framkommer anses kunna vara av nytta då det dels ger en bättre förståelse för informationen, men eventuellt även för situationen som helhet där det fanns möjlighet att tolka det som om att arbetet utgick från en viss typ av osäkerhet där vissa uppgifter var preliminära och situationen därför kunde vara föränderlig.

4.2.3.2 Framhäver informations innebörd

Denna underkategori är framför allt kopplad till den andra nivån av situationsmedvetenhet i den modell som tidigare presenterats. Detta eftersom denna underkategori, precis som nivå två av situationsmedvetenhet, behandlar huruvida de element som finns i miljön och som upplevs faktiskt också förstås och tolkas. Relaterat till lägesrapporterna skulle detta kunna tänkas visa sig genom att det med tydlighet framkommer vad viss information faktiskt innebär, snarare än att enbart innehålla information vars innebörd förblir otydlig.

Utgångspunkten för huruvida innehåll i lägesrapporterna anses kunna ingå i denna underkategori blir således att det med tydlighet beskrivs vad viss typ av information faktiskt innebär. Å andra sidan skulle det även kunna visa sig genom motexempel, det vill säga att det tydligt återfinns frågetecken kring vad vissa information innebär. Ett sådant exempel syns i utdraget nedan från lägesrapporten den 24:e mars.

Prioriteringar: Underlag har gått ut till sjukhusen gällande stöd i prioriteringar. Det finns stöd att få kring detta i Analys/Omfalls-gruppen i RSSL. Stöd i frågan, vilken vård är det som kan anstå?

Utdraget ovan påvisar därmed att det vid vissa tillfällen existerade en oklarhet kring vad viss information faktiskt innebar. I detta fall var det relaterat till vilken typ av vård som ansågs kunna anstå, någonting som genom frågetecknet dock inte visar sig varit helt självklart. Att det på detta sätt inte tydligt framgår vad viss information innebar kan anses vara negativt. Detta eftersom det eventuellt skulle kunna leda till att olika individer inom organisationen tolkade det på olika sätt, något som skulle kunna ha lett till en viss spretighet och skillnad mellan beslut beroende på hur det tolkades. Samtidigt bör det dock nämnas att utdraget även hänvisar till att det fanns stöd att få i frågan, vilket sett ur ett helhetsperspektiv eventuellt innebär att det inte var särskilt problematiskt att informationens innebörd inte lyftes fram då det var möjligt att få förtydliganden och stöd via andra kanaler.

Samtidigt finns det gott om exempel från lägesrapporterna där informations innebörd faktiskt lyfts fram på ett gediget sätt, vilket kan ses i utdraget nedan hämtat från lägesrapporten den 27:e mars.

Mellanvårdsnivå en annan prioriterad fråga, dvs vård av personer med vårdbehov som inte behöver vårdas på sjukhus.

Att utdraget ovan framhäver informationens innebörd ter sig relativt tydligt. Detta genom att det klart och tydligt framgår vad som menas med mellanvårdsnivå. Att informationens innebörd med tydlighet framkommer, i detta fall relaterat till mellanvårdsnivå, tordes enbart vara positivt. Detta eftersom det ökar sannolikheten för att samtliga läsare faktiskt tolkar informationen på ett liknande sätt och därmed tordes förstå situationen på snarlika sätt.

4.2.3.3 Framhäver eventuella framtida scenarier givet informationen

Där de två tidigare underkategorierna till situationsmedvetenhet främst är kopplade till nivå ett respektive nivå två, är denna underkategori starkt kopplad till den tredje nivån av situationsmedvetenhet enligt den tidigare redovisade modellen. Detta i och med att den tredje nivån behandlar att kunskap från de två tidigare nivåerna ska kunna användas i syfte att beräkna framtida scenarier. Kopplat till lägesrapporterna skulle denna underkategori exempelvis kunna uppvisa sig genom att eventuella framtida scenarier beskrivs, och då framför allt kopplat till annan information som angivits. Det går även att finna vissa likheter mellan denna underkategori och två av underkategorierna kopplade till kategorin lägesbilder, nämligen framtida konsekvenser och förväntad händelseutveckling. Skillnaden är dock att denna underkategori är mer kopplad till kontexten, där framtida scenarier bör framhävas givet informationen omkring.

Eftersom framtida scenarier, som syns i tabell 3, förekommer relativt sällan inom lägesrapporterna, finns det inte en uppsjö av utdrag att välja från. Ett antal exempel existerar dock, och nedan följer ett utdrag från lägesrapporten den 26:e mars.

Lokal på IVA är identifierad för kohortvård vilket skulle göra att kapaciteten ökar stort.

Att utdraget ovan anses tillhöra denna underkategori beror på att det relativt tydligt framhäver ett framtida scenario givet informationen. Det framtida scenariot är således det som berör att kapaciteten kan komma att öka stort, samtidigt som den givna informationen är det som berör att lokal på IVA är identifierad. Att det på detta sätt framkommer vilka eventuella framtida scenarier en viss händelse eller typ av information kan komma att ha, kan anses vara positivt då det skapar en förståelse för situationen och även vart den är på väg, samtidigt som det även till vissa delar kan innebära att flera individer ser samma framtida scenarier framför sig snarare än att samtliga skulle vara tvingade att beräkna egna framtida scenarier ensamma baserat på den givna informationen.

Ett annat exempel på hur framtida scenarier framhävs syns i utdraget nedan från lägesrapporten den 31:a mars.

Generell förfrågan om att stärka upp personella resurser analyseras, finns möjlighet att ta emot och introducera ev. tillflöde av personal "utifrån"?

Att detta utdra kan anses tillhöra denna underkategori beror på att det framhäver ett eventuellt framtida scenario, om än på ett något annorlunda sätt jämfört med det tidigare exemplet. Anledningen till att det kan anses vara något annorlunda beror på att det ordagrant inte uttrycks ett framtida scenario. Ändock går det att tolka det som om att ett framtida scenario faktiskt lyfts fram, och detta främst genom utdragets sista tredjedel. Detta eftersom det där framkommer att det finns en förfrågan kring huruvida det går att ta emot personal utifrån, något som kan tolkas som om att ett framtida scenario är att personalen som fanns där och då inte skulle komma att räcka till.

4.2.3.4 Framhäver mål

Denna underkategori är till skillnad från de andra kategorierna kopplade till situationsmedvetenhet inte särskilt bunden till en specifik nivå. Istället är den något mer generell, och grundar sig i att givna mål för individer ofta är viktigt i syfte att uppnå en god situationsmedvetenhet och någonting som kan komma att påverka samtliga tre nivåer. Utöver detta finns det även en koppling till framför allt lagbaserad situationsmedvetenhet, där det beskrivs att för att uppnå en god sådan krävs det att de olika individerna dels förstår arbetslagets mål, dels arbetskamraternas egna individuella mål. Relaterat till lägesrapporterna skulle denna underkategori kunna visa sig genom att det framhävs vilka mål som existerar kopplat till arbetet som helhet, samt eventuella delmål för olika funktioner eller individer.

Att lägesrapporterna framhäver mål är någonting som genomsyrar dem. Detta eftersom samtliga lägesrapporter från mars innehåller diverse olika mål, och då inte minst kopplat till hur vårdkapaciteten skulle expanderas. Två sådana exempel syns i utdraget nedan, hämtat från lägesrapporten den 18:e mars.

v.15: 110 + 30 IVA patienter (US 20:ViN 10)

Minimal smittspridning bland patienter och personal inom sjukhusen och primärvård.

Att dessa två utdrag anses kunna ingå i denna underkategori beror främst på att de båda förekommer under den del av lägesrapporten som behandlar målbilden. Det första utdraget hänvisar till antalet vårdplatser som ansågs vara nödvändiga den specifika veckan, medan det andra behandlar att ett mål var att det skulle existera en minimal smittspridning inom vården. Att mål framhövs på detta sätt tordes vara fördelaktigt av flera anledningar. En anledning är naturligtvis att det påvisade vad som var målet med organisationens övergripande arbete, vilket i sig är positivt. Mer kopplat till situationsmedvetenhet kan det anses ha varit positivt eftersom genom kunskap om målen kan ha påverkat vad som uppfattades, hur det som uppfattades tolkades och vilka eventuella framtida scenarier som beräknades. En koppling kan även göras till lagbaserad och delad situationsmedvetenhet, där ett tydligt påvisande av målen kan anses ha lett till att olika individer inom organisationen förstod varandras mål och även hade en möjlighet att skapa en gemensam förståelse för situationen grundat i det tydligt formulerade övergripande målen.

5 Diskussion

Följande avsnitt är tillägnat diskussion av rapportens metod, innefattande de teorier som användes, samt en diskussion kopplat till rapportens olika resultat givet de två olika tillvägagångssätten.

5.1 Resultatdiskussion

Vad gäller resultaten visade det sig för det första att samtliga påståenden från enkätundersökningen kopplade till lägesrapporterna placerade sig högt, det vill säga att respondenterna på ett positivt sätt överensstämde med påståendena. Någon större spridning bland svaren går heller inte att återfinna. Detta påvisar därmed, utifrån de påståenden som ställdes, att användarna uppfattade lägesrapporterna på ett positivt sätt och ansåg de vara användbara. Bland annat framkom det att lägesrapporterna användes i syfte att förstå situationen, att de innehöll relevant information som var lättförståelig och att de innehöll information som kunde användas för att ta välgrundade beslut. Den minsta slutsatsen som kan dras baserat på detta, och övriga påståenden, är därmed att lägesrapporterna uppfattades som relevanta och fördelaktiga att använda sig av inom arbetet kring pandemihanteringen. Ytterligare går det även att koppla enkätundersökningens resultat till de olika teorier som sedan tidigare beskrivits och som även användes vid utvecklingen av påståendena. Vad gäller situationsmedvetenhet, som ett antal av påståendena kan kopplas till och inte minst det övergripande påståendet huruvida lägesrapporterna bidrog till att förstå situationen, så går det att argumentera för att enkätundersökningens resultat åtminstone antyder att lägesrapporterna bidrog till att bygga upp en situationsmedvetenhet, och eventuellt även en god sådan. Detta går dock absolut inte att säga definitivt, eftersom en utvärdering av huruvida det fanns en god situationsmedvetenhet bland medarbetarna skulle kräva en annan ansats och en helt annan utvärdering. Vad gäller meningsskapande går det inte att göra några eventuella uttalanden kring om lägesrapporterna användes för att skapa en korrekt eller god mening, eftersom något sådant inte existerar. Istället går det dock att till viss del argumentera för att resultatet från enkätundersökningen tyder på att lägesrapporterna användes för att skapa någon form av mening kring situationen, vilket inte minst visar sig genom de påståenden som kan kopplas till meningsskapande. Det bör dock även nämnas att även om de tre begreppen, lägesbilder, situationsmedvetenhet och meningsskapande, användes som en grund vid skapandet av påståendena och därmed kan kopplas till dem, så var inte syftet att utvärdera lägesrapporternas direkta bidrag gentemot exempelvis situationsmedvetenhet, utan bör mer ses som en grund i hur påståendena skapades i syfte att utvärdera hur lägesrapporterna uppfattades av användarna. Givet detta, och att lägesrapporterna erhöll höga poäng baserat på påståendena, är det svårt att argumentera för att någon eventuell generell förändring av dem inför framtiden skulle vara behövlig, eftersom användarna uppenbarligen verkade nöjda med dem såsom de var utformade.

Innehållsanalysen visade till att börja med att en överväldigande majoritet av de på förhand identifierade kategorierna gick att återfinna exempel på i samtliga lägesrapporter, och även bland dem som inte återfanns i samtliga så gick det ändå att finna exempel på dem. Detta kan ses positivt ur såväl en metod- som användningssynpunkt. Att det anses vara positivt ur en metodsynpunkt beror på att det påvisar att samtliga på förhand identifierade kategorier gick att applicera på lägesrapporternas innehåll, och därmed styrker att de åtminstone är av viss relevans vid denna typ av analys. Detta gäller inte minst de underkategorier som härstammade från meningsskapande och situationsmedvetenhet där det på förhand ansågs något tveksamt huruvida dessa två begrepp skulle vara applicerbara. Således visar resultatet från den kvantitativa delen av innehållsanalysen att de befintliga begreppen gick att applicera på lägesrapporterna, samtidigt som det även visar att begreppen är av relevans för lägesrapporter, eller liknande medias, innehåll. Att

samtliga underkategorier gick att återfinna bland lägesrapporterna anses vara positivt ur en användningssynpunkt på grund av att det visar att lägesrapporterna åtminstone innehöll relevant information i flertalet avseenden. Samtidigt går det inte att göra några direkta uttalanden om kvalitén på informationen, men att det fanns stöd för kategorierna tordes vara en utgångspunkt för att lägesrapporterna till stora delar var av god kvalitet och därmed även användbara. Detta är även någonting som går att finna stöd för i enkätundersökningens resultat. Samtidigt påvisades det även, som synes främst under kategorin framhäver informations innebörd, att all information under var kategori inte nödvändigtvis var tydligt formulerad, och att det därmed kopplat till bland annat den kategorin eventuellt finns ett behov av att viss information förtydligas baserat på vilka som är målgrupp.

Samtidigt återfanns det även kategorier som förekom mer sällan än andra. Dessa var hur det uppfattades av media och allmänheten, konsekvenser i framtiden, resursbehov och framtida scenarier givet informationen. Att information relaterat till dessa kategorier återfanns relativt sällan skulle kunna ses som en nackdel. Detta givet att den typ av information som skulle kunna kategoriseras tillhörande dessa kategorier anses vara av relevans och viktig för arbetet som genomfördes. Deras frånvaro skulle också kunna förklaras genom att den typ av information som tillhörde dessa kategorier gick att återfinna på andra håll, att det var andra aktörer som berörde dessa kategorier, att det inte fanns någon uppdatering vissa dagar kopplat till vissa kategorier eller att det var för tidigt i händelsen för att uttala sig om exempelvis framtida konsekvenser redan i mars. Givet att det därmed kan återfinnas förklaringar till varför dessa kategorier inte gick att återfinna bland en majoritet av lägesrapporterna, tordes det ändå finnas vissa nackdelar med deras frånvaro. Att det sällan återfanns information kopplat till hur media och allmänheten uppfattade händelsen kan eventuellt vara en nackdel. Detta inte minst eftersom det inom lägesrapporterna faktiskt framkom hur det skulle kommuniceras med dem, men sällan kring hur denna kommunikation uppfattades, någonting som eventuellt kan ha lett till en bristande kunskap kring kommunikationen mellan regionen och media eller allmänheten generellt. Således påvisar detta en eventuell lucka som återfanns kopplat till denna specifika kategori. Vad gäller kategorin resursbehov, är det eventuellt inte lika tydligt att denna informations frånvaro var en särskilt stor nackdel. Detta eftersom det går att anta att information kopplat till denna kategori återfanns via andra källor, och att de som specifikt arbetade med material hade med största säkerhet även de andra källor än enbart lägesrapporterna. Dessutom kan det vara så att ett upprepande av resursbehov inom samtliga lägesrapporter inte ansågs relevant, utan istället ansågs det först vara relevant att nämna information kopplat till resursbehov när nya sådana hade uppkommit. Å andra sidan går det även att argumentera för att resursbehov borde funnits med i fler av lägesrapporterna eftersom det trots allt verkade återfinnas behov av personal och material under hantering, och att ha med mer information kopplat till resursbehov därmed skulle kunna lett till en bättre förståelse kring hur läget inom organisationen såg ut. Samtidigt är även detta en kategori som eventuellt återfanns mer i senare månaders lägesrapporter då det eventuellt var först då som antalet inlagda ökade något mer dramatiskt och resursbehoven ytterligare visade sig.

Den kanske allra största nackdelen med lägesrapporterna återfinns dock kopplat till kategorierna konsekvenser i framtiden och framtida scenarier givet informationen. Naturligtvis går det även för dessa två kategorier att argumentera för att denna typ av information fanns tillgänglig via andra källor eller att det var för tidigt i pandemihanteringen för att uttala sig om framtida konsekvenser. Framför allt anses dessa två kategorier saknas kopplat till andra kategorier såsom genomförda och planerade åtgärder samt andra beslut som presenterades. Detta syns inte minst eftersom vid vissa tillfällen framkom exempelvis framtida konsekvenser givet genomförda åtgärder samtidigt som det vissa gånger inte gjorde det. Att det därmed inte alltid, och relativt sällan, förekom information kopplat till framtida konsekvenser och scenarier givet exempelvis genomförda åtgärder kan anses vara en nackdel då det dels kan bidragit till att en helhetsförståelse kring vart utvecklingen var på väg inte uppstod, men framför allt eftersom det eventuellt gav en bristfällig kunskap kring vad vissa

beslut och genomförda åtgärder faktiskt innebar kopplat till hanteringen. Ytterligare, vad gäller samtliga kategorier som på något sätt berörde framtiden, exempelvis förväntad händelseutveckling, går det att diskutera kring hur pass väl de antaganden som dessa framtidsförutsägelser grundades i faktiskt presenterades. Vid flera av de utdrag som påvisades under resultatdelen var det nämligen möjligt att se hur antaganden sällan presenterades i samband med framtidsförutsägelser. Det ska dock nämnas att några större uttalanden om detta inte kan göras baserat på denna studies material och resultat då något större fokus inte riktats gentemot detta, ändock bör det i framtiden vara värt att tydligt framställa vilka antaganden framtidsscenarier bygger på. Detta eftersom det tordes vara en viktig del i ett skapa en helhetsförståelse kring händelsen, hur den egna organisationen arbetar och varför vissa framtidsförutsägelser görs.

5.2 Metoddiskussion

Det första som bör diskuteras i relation till metoden, och därmed de båda tillvägagångssätten, men framför allt innehållsanalysen, är de teorier som använts som en utgångspunkt och huruvida de var goda utgångspunkter givet metodvalen och lägesrapporternas innehåll. Den första teorin, lägesbilder, var det inga större konstigheter med kring att använda i syfte att framför allt analysera lägesrapporternas innehåll via innehållsanalysen. Bakgrunden till detta beror på att lägesbildbegreppet, utvecklat av MSB, specifikt är skapat för praktiska situationer kopplade till samhällsstörningar och vilken information som bör återfinnas vid just sådana händelser. Samtidigt riktar det sig även mot aktörer som blir involverade vid samhällsstörningar inom Sverige, vilket gör att det går att anta att även Region Östergötland till vissa delar använt sig av begreppet vid exempelvis utbildningstillfällen. Å andra sidan skriver MSB (2018) inte uttryckligen att lägesbilder nödvändigtvis behöver förmedlas i skriftligt format, vilket gör att begreppen lägesbild och lägesrapport inte är direkta synonymer, men det var samtidigt så att lägesrapporterna som användes under särskild sjukvårdsledning var ett sätt att förmedla lägesbilder på, vilket ytterligare styrker att lägesbildbegreppet och dess innehåll var relevant vid analysen av lägesrapporternas innehåll. De två andra begreppen, meningsskapande och situationsmedvetenhet, är dock något mer teoretiska och berör inte specifikt innehåll kopplat till samhällsstörningar. Detta leder till att fler eventuella frågetecken kan lyftas kring deras relevans vid utvärderingen av lägesrapporterna, och då framför allt kopplat till innehållsanalysen. Bakgrunden till varför de valdes som en grundpelare i analysen av lägesrapporterna beror på, som tidigare beskrivits, att de har använts på olika sätt kopplade till likartades situationer. Bland annat så har situationsmedvetenhet argumenterats för att vara relevant vid till exempel ledningsarbete och krishantering, vilket visat sig genom studier som genomförts i syfte att utvärdera situationsmedvetandet vid sådana situationer (eg. Gryszkiewicz & Chen, 2012; Seppänen et al., 2013), om än på ett sätt som sträcker sig bortom att enbart fokusera på specifika delar såsom lägesrapporter. Meningsskapande har å andra sidan använts främst som ett verktyg för att beskriva och förklara föränderliga händelser inom organisationer, däribland händelser såsom samhällsstörningar kopplat till krishantering (eg. Sherman & Roberto, 2020). Att dessa två begrepp därmed tidigare har använts inom liknande situationer, om än inte rakt av blivit applicerade på enskilda delar som lägesrapporter, visar att de åtminstone är av relevans vid helhetsperspektivet och därmed eventuellt även vid mindre perspektiv såsom uppvisats i denna rapport. Däremot, vad gäller samtliga tre begrepps relation till enkätundersökningens påståenden kopplat till lägesrapporterna, som mer behandlade hur de faktiskt användes, går det att argumentera för att framför allt meningsskapande och situationsmedvetenhet var mycket relevanta i och med att det mer utgick från lägesrapporternas användande kopplat till helhetsperspektivet av pandemihanteringen. Mer diskussion kring hur de olika begreppen faktiskt gick att appliceras på lägesrapporternas innehåll återfinns under rubriken kopplat till resultatdiskussion.

Som bekant användes två tillvägagångssätt i syfte att utvärdera lägesrapporterna utifrån frågeställningarna. Det första tillvägagångssättet, enkätundersökningen, användes i syfte att förstå hur användarna uppfattade dem samt hur de själva upplevde dem och deras innehåll. Att använda

sig utav enkätundersökningar innebär såväl nack- som fördelar. Bland fördelarna återfinns att svaren resulterar i kvantitativa data vilket är lätt att sammanställa och ger en tydlig blick över respondenternas attityder kopplat till specifika påståenden. Andra fördelar är bland annat att enkäter kan nå en stor publik och är inte särskilt tidskrävande jämfört med till exempel intervjuer. Bland nackdelarna med enkätundersökningar återfinns att det ofta inte går att framhäva lika utvecklande svar som vid intervjuer, att det finns en risk för få svarande och att det kan uppstå tveksamheter kring om de som faktiskt svarar representerar den population som ämnas att undersökas (Boynton & Greenhalgh, 2004; Jones, Murphy, Edwards, & James, 2008). Relaterat till specifika för- och nackdelar kring den enkät som använts i denna rapport, finns det även där en del att nämna. Bland nackdelarna återfinns bland annat att den var relativt lång och innehöll många frågor, någonting som på ett negativt sätt kan ha påverkat antalet som valde (eller kände sig ha tid) att svara på den. Detta kan vara en del i att enbart 42 av 100 valde att svara på enkäten. Det går dock trots allt att argumentera för att 42 av 100 är en relativt god siffra. Detta eftersom de svarande därmed representerade 42% av hela den population som var av intresse, vilket kan anses vara en god frekvens om det uttrycks på det sättet. Enkäten skickades också ut under hösten 2020, det vill säga under en tid då särskild sjukvårdsledning inte var etablerad, något som eventuellt kan ha påverkat de svarande då det inte är helt omöjligt att tänka sig att andra svar skulle kunna ha påvisats vid en undersökning mitt under vårens pandemihantering kopplat till särskild sjukvårdsledning. Mitt under svarsperioden etablerades dock särskild sjukvårdsledning på nytt, vilket dels kan ha lett till att många inte hade tid att svara, dels att svaren eventuellt påverkades av lägesrapporterna som skickades ut under den då pågående perioden. Detta gör det även fullt möjligt att enkätsvaren, och resultaten från det andra tillvägagångssättet, innehållsanalysen, inte är särskilt lämpade att använda som jämförbara referensramar. Detta baseras på att innehållsanalysen utgick från lägesrapporterna som skickades ut under mars, samtidigt som det är omöjligt att veta huruvida det var just lägesrapporterna från mars som respondenterna hade i åtanke när de svarade på enkäten.

Utöver enkätundersökningen genomfördes även en deduktiv innehållsanalys, med det främsta syftet att undersöka vad lägesrapporterna innehöll och huruvida de tre teorierna var applicerbara på deras innehåll. Eventuella nackdelar som visar sig vid dessa typer av analyser är att de enbart bygger på subjektiva bedömningar av innehållet. Detta innebär således att om någon annan skulle analysera samma lägesrapporter, skulle resultaten kunna skilja sig åt. Detta visar sig inte minst kopplat till de underkategorier som hade kopplingar till situationsmedvetenhet och meningsskapande, där en stor del av tolkning av olika utdrag krävdes. Å andra sidan påvisar den kvalitativa delen av innehållsanalysen åtminstone tankegången kring kategoriseringen av olika utdrag, något som i alla fall ger en insyn i arbetet och resonemanget kring hur de olika delarna kategoriserades. Någonting som heller inte framkommer fullständigt är kvalitén på informationen, utan istället har fokuset riktats gentemot huruvida lägesrapporterna innehöll viss typ av information eller ej, något som per definition inte absolut innebär att informationen i sig var korrekt eller skriven på bästa möjliga sätt. En annan nackdel som eventuellt går att återfinna kring innehållsanalysen som genomfördes är, som redan berörts, att endast lägesrapporterna från mars analyserades, något som skulle kunna vara negativt om lägesrapporterna från övriga månader skilde sig åt avsevärt jämfört med mars. Med den metodansats som använts i denna rapport går det dock inte att besvara sådana funderingar. Detta tordes dock inte påverka de riktlinjer och förslag som kommer att presenteras, eftersom de kan ses som generella och grundar sig mer i de kategorier som identifierades och att det fanns stöd för samtliga av dem.

6 Förslag på utveckling av riktlinjer

Givet de resultat som uppkommit via de två tillvägagångssätten går det att argumentera för att resultatet från enkätundersökningen tyder på att några större förändringar av innehållet i lägesrapporterna inte är att rekommendera. De övergripande resultaten från innehållsanalysen tyder inte heller de på att några större förändringar för framtida lägesrapporter är ett måste, men till skillnad från enkätundersökningen kan dessa resultat användas i syfte att skapa framtida förslag på riktlinjer relaterat till vad som bör ingå och hur information bör utformas i en lägesrapport. De riktlinjer som kommer att presenteras kommer därmed att utgå från de kategorier som på förhand identifierades vid innehållsanalysen, och som det även gick att hitta stöd för i lägesrapporternas innehåll. De bör därmed inte ses som direkta förändringsförslag eftersom flertalet av dem förekom i samtliga lägesrapporter och även på ett bra sätt. Samtidigt visades det även att vissa kategorier förekommer mer sällan, och de kommer också att presenteras som framtida riktlinjer att ha i åtanke vid framtida händelser. Riktlinjerna bör därmed ses som någonting övergripande som baserat på denna studies resultat och teorier eventuellt bör ingå i framtida lägesrapporter. Flertalet av de riktlinjer som kommer att presenteras är dessutom hämtade från MSB (2018), vilket innebär att ett stort överlapp mellan riktlinjerna och MSB:s lägesbildsbegrepp är att förvänta. Riktlinjerna syns i tabell 4 nedan. Samtliga riktlinjer kommer heller inte att vara relevanta för samtliga händelser, utan istället bör de ses som förslag som kan förändras givet händelsens natur. De förklaringar som i tabell 4 ges för varje enskild kategori är dels grundade i hur varje kategori framställdes inom lägesrapporterna som syns under den kvalitativa delen av innehållsanalysen, dels baserade på ursprungsformaten av de begrepp (lägesbilder, situationsmedvetenhet och meningsskapande) som de olika kategorierna härstammar från.

Tabell 5. Förslag på framtida riktlinjer för vad lägesrapporter bör innehålla baserat på resultaten från innehållsanalysen.

Övergripande kategori	Förklaring
<i>Förväntad händelseutveckling</i>	Information relaterat till hur händelsen förväntas att utvecklas givet den kunskap som finns tillgänglig. Kan beröra förväntad händelseutveckling kring händelsen som helhet och dess effekter på samhället i stort eller specifika händelseutvecklingar kopplat till den egna organisationen. Bör även framgå vilka eventuella konsekvenser som kan uppstå givet den förväntade händelseutvecklingen. Med fördel bör det även framgå vad den förväntade händelseutvecklingen grundas i för antaganden.
<i>Hur det uppfattas i media och av allmänheten</i>	Information relaterat till hur händelsen uppfattas av media och allmänheten som kan vara av värde för den egna organisationens arbete kring händelsen. Bör även framgå hur det kommuniceras med allmänheten och media, samt hur de reagerar på denna kommunikation.
<i>Omedelbara konsekvenser</i>	Information relaterat till de omedelbara konsekvenser händelsen har fått på såväl medborgarna, samhället och den egna organisationen. Är någonting som kan förändras från dag till dag.
<i>Genomförda åtgärder</i>	Information relaterat till de åtgärder som genomförts. Bör även framgå varför åtgärden genomförts samt vilka eventuella framtida konsekvenser, händelseutvecklingar eller scenarier som kan uppstå till följd av den genomförda åtgärden.

Övergripande kategori	Förklaring
<i>Planerade åtgärder</i>	Information relaterat till vilka åtgärder som planeras att genomföras, samt varför de planeras att genomföras. Bör även, om möjligt, framgå vilka eventuella framtida konsekvenser, händelseutvecklingar eller scenarier som kan uppstå till följd av den planerade åtgärden.
<i>Konsekvenser i framtiden</i>	Information relaterat till vilka konsekvenser händelsen kan komma att ha i framtiden, såväl på lång som kort sikt. Kan beroende på händelse framhävas separat, det vill säga om det finns allmänna konsekvenser som händelsen kan komma att ha i framtiden. Kan med fördel även kopplas ihop med förväntad händelseutveckling, genomförda åtgärder och planerade åtgärder, det vill säga vilka eventuella framtida konsekvenser som kan uppstå givet dem.
<i>Involverade aktörer och samverkan</i>	Information relaterat till vilka aktörer som är involverade i händelsen bör tydligt framgå, eventuellt även om det inte pågår någon direkt samverkan med aktörerna där och då. Eventuell samverkan, och hur den ter sig, med dessa aktörer bör även det framgå. Kan vid behov även kopplas till förväntad händelseutveckling, planerade åtgärder, resursbehov och konsekvenser i framtiden, det vill säga om det givet dessa kan komma att finnas behov av samverkan.
<i>Resursbehov</i>	Information relaterat till vilka resursbehov som existerar i nuet och som kan komma att existera i framtiden. Kan med fördel relateras till de tidigare kategorierna förväntad händelseutveckling, planerade åtgärder och konsekvenser i framtiden givet att resursbehov kan uppstå till följd av dem. Kan även kopplas ihop med samverkan och involverade aktörer, det vill säga om resursbehovet kan uppfyllas genom eventuell samverkan.
<i>Arbetssätt²</i>	När det anses lämpligt bör information kopplat till hur det arbetas inom organisationen framgå i syfte att läsarna ska kunna etablera en förståelse kring hur det arbetas, vilket kan påverka hur de uppfattar situationen och vilken identitet de antar. Kopplas med fördel ihop med flertalet av de tidigare nämnda kategorierna där det bör framkomma hur vissa slutsatser, beslut eller framtidsprognoser har arbetats fram.

² Från den kategori som benämns som "Framhäver identiteter" i innehållsanalysen.

Övergripande kategori	Förklaring
<i>Vad som omtolkats eller befasts³</i>	Vid varje ny lägesrapport bör det framgå, om så möjligt, vad som omtolkats kring händelsen och dess utveckling givet nya omständigheter eller förändringar. Bör även framgå om någonting omtolkats baserat på exempelvis genomförda åtgärder, vilket till stor del kan kopplas till att genomförda åtgärders eventuella effekter bör framgå. Vid vissa tillfällen kan det även vara relevant att tydligt framhäva huruvida vissa tolkningar av situationer har befasts, framför allt om det vid första tolkningen framkom en viss osäkerhet.
<i>Intern kommunikation</i>	Information relaterat till hur intern kommunikation bör ske bortsett från lägesrapporterna bör framgå. Kan bland annat visa sig i hur övrig information av relevans till samtliga medarbetare bör förmedlas eller genom information kring vart man ska vända sig vid specifika frågor.
<i>Specifika delar av relevans för vissa</i>	Relateras till flertalet av de andra kategorierna och är inte någonting som alltid är av relevans, men när det anses nödvändigt bör det framgå om viss typ av information i lägesrapporten är av specifik relevans för vissa individer eller funktioner. Kan även relateras till att det bör framgå vad de olika funktionerna har arbetat med, alternativt arbetar med, sedan den senaste lägesrapporten.
<i>Informations innebörd</i>	Relateras till flertalet av de tidigare kategorierna och innebär kortfattat att information som anges bör göras så med tydlighet. Det vill säga att det ska framgå vad viss information innebär i syfte att undvika felaktiga tolkningar, någonting som framför allt blir av relevans om det finns flera möjliga tolkningar givet exempelvis yrke eller utbildningsbakgrund.
<i>Informations status</i>	Även denna kategori relateras främst till övriga kategorier, och innebär att det bör framgå vad som karakteriserar viss information. Det kan bland annat visa sig i att det bör framgå huruvida någonting är prioriterat, huruvida det finns osäkerhet i informationen eller om det finns någon tidspress kopplat till ett visst informationsstycke.
<i>Framtida scenarier givet informationen</i>	Något bredare än exempelvis konsekvenser i framtiden, och behandlar att all information som anges även bör, om så möjligt, framhäva vilka eventuella framtida scenarier som kan inträffa givet den informationen. Detta i syfte att undvika tolkningsskiljaktigheter bland läsarna kring vad eventuell information kan innebära för framtiden.
<i>Mål</i>	Information relaterat till vilka mål organisationen eftersträvar kopplat till händelsen genom sitt arbete bör alltid framgå. Vid behov kan även eventuella delmål kopplade till specifika funktioner eller individer framgå.

³ Från den kategori som benämns som "Är retrospektiva (omtolkar/befäster) tidigare situationer" i innehållsanalysen.

7 Slutsats

Under våren 2020 när covid-19 spreds i Sverige påverkades samhället på en rad olika sätt. Kanske den allra största påverkan, utöver att sjukdomen drabbade enskilda individer mycket hårt, visade sig inom regionernas sjukvårdsverksamhet som på många håll i landet var hårt ansträngd. Detta ledde till att flera regioner tvingades ta till åtgärder, som att regional särskildsjukvårdsledning etablerades inom regionerna, följt av lokal särskild sjukvårdsledning på flera sjukhus. En av regionerna där särskild sjukvårdsledning etablerades under våren var Region Östergötland. Som en del i arbetet inom Region Östergötlands särskilda sjukvårdsledningar på regional och lokal nivå skickades det ut dagliga lägesrapporter som användes inom organisationen i syfte att uppdatera medarbetarna om situationen och hanteringen av pandemin var dag. Det är även dessa lägesrapporter som analyserats och utvärderats i denna rapport med syfte att besvara hur lägesrapporterna uppfattades, vad de innehöll och huruvida befintliga teorier var möjliga att applicera på dem, samt att föreslå framtida riktlinjer för lägesrapporter.

Relaterat till hur lägesrapporterna uppfattades påvisade enkätundersökningen att lägesrapporterna till stora delar uppfattades med överväldigande positivitet. Något som påvisar att de användes, var relevanta och dessutom av god kvalitet. Några förändringsbehov baserat på enkätundersökningen uppdagades därmed ej. Innehållsanalysen påvisade på ett övergripande plan att lägesrapporterna till stora delar innehöll information som ansågs vara relevant, samtidigt som viss typ av information förekom mer sällan. Innehållsanalysen påvisade även att de begrepp (lägesbilder, situationsmedvetenhet och meningsskapande) som använts som teoretisk bakgrund var möjliga att applicera på lägesrapporternas innehåll. Några större förändringar baserat på innehållsanalysens resultat ansågs inte nödvändiga. Ändock utvecklades riktlinjer baserat på kategorierna som användes vid innehållsanalysen i syfte att kunna användas för framtida utformning av lägesrapporter.

Framtida studier bör fokusera på att ytterligare undersöka användningen av lägesrapporter genom mer djupgående intervjuer. Även de riktlinjer som utvecklats och presenterats bör i framtiden utvärderas i syfte att etablera en förståelse kring huruvida de faktiskt är användbara och av relevans i verkligheten.

8 Referenser

- Alicandro, G., Remuzzi, G., & La Vecchia, C. (2020). Italy's first wave of the COVID-19 pandemic has ended: no excess mortality in May, 2020. *The Lancet*, 396(10253), e27–e28.
[https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(20\)31865-1](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)31865-1)
- BBC. (2020a). Coronavirus: Italy extends emergency measures nationwide. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.bbc.com/news/world-europe-51810673>
- BBC. (2020b). Coronavirus: US death toll overtakes Italy as world's highest. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-52258284>
- BBC. (2020c). Coronavirus: US overtakes China with most cases. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-52056586>
- Bernard Stoecklin, S., Rolland, P., Silue, Y., Mailles, A., Campese, C., Simondon, A., ... team, I. (2020). First cases of coronavirus disease 2019 (COVID-19) in France: surveillance, investigations and control measures, January 2020. *Eurosurveillance*, 25(6).
<https://doi.org/https://doi.org/10.2807/1560-7917.ES.2020.25.6.2000094>
- Boynton, P. M., & Greenhalgh, T. (2004). Selecting, designing, and developing your questionnaire. *Bmj*, 328(7451), 1312–1315.
- CDC. (2020). CDC, Washington State Report First COVID-19 Death. Hämtad den 20:e november, 2020, från <https://www.cdc.gov/media/releases/2020/s0229-COVID-19-first-death.html>
- Endsley, M., & Jones, W. M. (1997). *Situation Awareness Information Dominance & Information Warfare*.
- Endsley, M. (1995). Toward a theory of situation awareness in dynamic systems. *Human Factors*, 37(1), 32–64.
- Endsley, M. (2015). Situation awareness misconceptions and misunderstandings. *Journal of Cognitive Engineering and Decision Making*, 9(1), 4–32.
- European Council. (2020). COVID-19: travel and transport. Hämtad den 3:e november, 2020, från <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/coronavirus/covid-19-travel-and-transport/>
- FHM. (2020a). Bekräftade fall i Sverige – daglig uppdatering. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/statistik-och-analyser/bekraftade-fall-i-sverige/>
- FHM. (2020b). Bekräftat fall i Jönköping av nya coronaviruset (2019-nCoV). Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/januari/bekraftat-fall-av-nytt-coronavirus-i-sverige/>
- FHM. (2020c). Flera tecken på samhällsspridning av covid-19 i Sverige. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/mars/flera-tecken-pa-samhallsspridning-av-covid-19-i-sverige/>
- FHM. (2020d). Folkhälsomyndigheten föreslår att nytt coronavirus tas upp i smittskyddslagen. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/januari/folkhalsomyndigheten-foreslar-att-nytt-coronavirus-tas-upp-i-smittskyddslagen/>
- FHM. (2020e). Förändrad riskbedömning för fall av covid-19 i Sverige. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och->

press/nyhetsarkiv/2020/februari/forandrad-riskbedomning-for-fall-av-covid-19-i-sverige/

FHM. (2020f). Förslag: Inga allmänna sammankomster med fler än 500 personer. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/mars/forslag-inga-allmanna-sammankomster-med-fler-an-500-personer/>

FHM. (2020g). Förslag: Ytterligare begränsningar av allmänna sammankomster. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/mars/forslag-ytterligare-begransningar-av-allmanna-sammankomster/>

FHM. (2020h). Lärosäten och gymnasieskolor uppmanas nu att bedriva distansundervisning. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/mars/larosaten-och-gymnasieskolor-uppmanas-nu-att-bedriva-distansundervisning/>

FHM. (2020i). Nationell strategi för att utöka provtagningen för covid-19. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/april/nationell-strategi-for-att-utoka-provtagningen-for-covid-19/>

FHM. (2020j). Ny fas kräver nya insatser mot covid-19. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/mars/ny-fas-kraver-nya-insatser-mot-covid-19/>

FHM. (2020k). Nya regler för restauranger och krogar. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/mars/nya-regler-for-restauranger-och-krogar/>

FHM. (2020l). Nytt bekräftat fall av covid-19. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/februari/nytt-bekraftat-fall-av-covid-19/>

FHM. (2020m). Personer över 70 bör begränsa sociala kontakter tills vidare. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/mars/personer-over-70-bor-begransa-sociala-kontakter-tills-vidare/>

FHM. (2020n). Resultat från undersökning av förekomsten av covid-19 i region Stockholm. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/april/resultat-fran-undersokning-av-forekomsten-av-covid-19-i-region-stockholm/>

FHM. (2020o). Tänk över om resan verkligen är nödvändig. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/mars/tank-over-om-resan-verkligen-ar-nodvandig/>

FHM. (2020p). Uppdaterad riskbedömning för covid-19 i Sverige. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2020/mars/uppdaterad-riskbedomning-for-covid-19-i-sverige/>

Gryszkiewicz, A., & Chen, F. (2012). Temporal aspects in crisis management and its implications on interface design for situation awareness. *Cognition, Technology & Work*, 14(2), 169–182.

Jensen, T. B., Kjærgaard, A., & Svejvig, P. (2009). Using institutional theory with sensemaking theory: a case study of information system implementation in healthcare. *Journal of Information Technology*, 24(4), 343–353.

- Jones, S., Murphy, F., Edwards, M., & James, J. (2008). Doing things differently: advantages and disadvantages of web questionnaires. *Nurse Researcher*, 15(4).
- Kyngäs, H., Mikkonen, K., & Kääriäinen, M. (2020). *The Application of Content Analysis in Nursing Science Research*. Springer International Publishing.
- Landgren, J., Borglund, E., & Lintzén, M. (2016). *Lägesbilder □: att skapa och analysera lägesbilder vid samhällsstörningar* (Rev. [uppl]). Karlstad: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.
- Mackenzie, J., & Balmer, C. (2020). Italy passes China's coronavirus death toll, prepares to extend lockdown. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.reuters.com/article/us-health-coronavirus-italy-idUSKBN21615R>
- Maitlis, S., & Sonenshein, S. (2010). Sensemaking in crisis and change: Inspiration and insights från Weick (1988). *Journal of Management Studies*, 47(3), 551–580.
- Mills, J. H., Thurlow, A., & Mills, A. J. (2010). Making sense of sensemaking: the critical sensemaking approach. *Qualitative Research in Organizations and Management: An International Journal*, 5(2), 182–195.
- MSB. (2018). Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar. Karlstad: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).
- O'Brien, A., Read, G. J. M., & Salmon, P. M. (2020). Situation Awareness in multi-agency emergency response: Models, methods and applications. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 101634.
- Region Östergötland. (2019). *Kris och katastrofmedicinsk beredskapsplan*.
- SCB. (2020). Folkmängd i riket, län och kommuner 31 mars 2020 och befolkningsförändringar 1 januari - 31 mars 2020. Hämtad den 8:e december, 2020, från https://www.scb.se/contentassets/5f95032a48ad4dcda54b558coaa79216/be0101_tabkv1_2020.xlsx
- Seppänen, H., Mäkelä, J., Luukkala, P., & Virrantaus, K. (2013). Developing shared situational awareness for emergency management. *Safety Science*, 55, 1–9. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.ssci.2012.12.009>
- Sherman, W. S., & Roberto, K. J. (2020). Are you talkin' to me?: the role of culture in crisis management sensemaking. *Management Decision*.
- Socialstyrelsen. (2019). Senaste version av SOSFS 2013:22 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om katastrofmedicinsk beredskap. Hämtad den 8:e december, 2020, från <https://www.socialstyrelsen.se/regler-och-riktlinjer/foreskrifter-och-allmanna-rad/konsoliderade-foreskrifter/201322-om-katastrofmedicinsk-beredskap/>
- Stanton, N. A., Chambers, P. R. G., & Piggott, J. (2001). Situational awareness and safety. *Safety Science*, 39(3), 189–204.
- Weick, K. E. (1995). *Sensemaking in organizations* (Vol. 3). Sage.
- WHO. (2020a). Timeline: WHO's COVID-19 response. Hämtad den 20:e oktober, 2020, från <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/interactive-timeline>
- WHO. (2020b). WHO Coronavirus Disease (COVID-19) Dashboard. Hämtad den 3:e november, 2020, från <https://covid19.who.int/>